NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAM

A NÉGY OSZTÁLYOS KÖZÉPISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS ELŐTT[1]

Az idegen nyelvek oktatásának alapvető célja, összhangban a Közös európai referenciakerettel (KER), a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forgatókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Tisztában kell lenniük az egész nyelvi érintkezést átszövő szabályokkal, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

Az idegen nyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással és az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció fontosságát. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra is. Ugyanakkor az idegen nyelvvel való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

---

[1] Az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1-7. melléklete (Magyar Közlöny 2012. év 177. szám, 2012. december 21.) 7.sz mellékletből

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról való beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére is.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A nyelvi előkészítő évfolyammal működő nyelvi képzés kimeneti követelményei

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (7) rögzíti, hogy a középiskolákban a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam (NYEK) előzheti meg, feltéve hogy az intézmény megfelel a 20/2012. (VIII. 31.). EMMI rendeletben meghatározott feltételeknek. A rendelet 137. §-a (1-4) alapján nyelvi előkészítő évfolyam abban a gimnáziumban, szakgimnáziumban folytatható, amelyik három egymást követő tanév átlagában megfelel annak a feltételnek, hogy a nyelvi előkészítő nevelés-oktatásban részt vett és a kilencedik évfolyamot megkezdő, továbbá érettségi vizsgabizonyítványt szerzett tanulók hetvenöt százaléka a nyelvi előkészítő nevelés-oktatás idegen nyelvéből rendelkezik a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló érettségi vizsgaeredménnyel vagy államilag elismert nyelvvizsgával.

(2) A gimnáziumnak, szakgimnáziumnak a második idegen nyelvből a pedagógiai programjában meghatározott évfolyamokon az oktatás feltételeit oly módon kell biztosítania, hogy a középiskolai nevelés-oktatást nyelvi előkészítő évfolyamon kezdő tanulók számára biztosítsa az emelt szintű érettségire való felkészítés feltételeit.

(3) Amennyiben a gimnázium, szakgimnázium az (1) és (2) bekezdésben foglaltaknak nem felel meg, új nyelvi előkészítő évfolyamra az érettségi vizsgaeredmények kihirdetését követő évben kezdődő tanévre nem hirdethet felvételt.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesülését egy intézményben idegen nyelvenként, az adott idegen nyelvet egy évfolyamon tanulók összesített eredménye alapján a fenntartónak évente vizsgálnia kell.

A nyelvi előkészítő évfolyam, azaz a 9/Ny osztályok (20/2012., 2. § (2) b)) általános céljai megegyeznek az „Idegen nyelvek” kerettantervekben megfogalmazottakkal. Az előkészítő évben biztosított intenzív nyelvtanulás keretében a különböző háttérrel érkező tanulók esélyt kapnak tudásuk összehangolására, a felzárkózásra és az intenzív fejlődésre. A NYEK képzés közvetlen célja, hogy a nyelvi előkészítő évfolyamon a tanulók intenzív nyelvtanulással olyan nyelvtudáshoz jussanak, amely megalapozza a további négy év nyelvtanulását.

Fontos, hogy az ötéves nyelvtanulási folyamat tervezésekor figyelembe kell venni az egyes tanulócsoportok szükségleteit, az **év elejei szintfelmérés** eredményét és a tanulók haladási tempóját. A magasabb óraszám és a rendeletben meghatározott két lehetséges kimeneti szint teret ad a differenciált, a tanulók igényeinek megfelelő oktatás megvalósítására.

A nyelvi előkészítő évfolyammal induló középiskolai oktatásban a Nemzeti alaptantervben megadottak szerint a gimnáziumokban kettő nyelvet kötelező tanulni. A második idegen nyelv tanítása legkésőbb a 9. évfolyamon meg kell, hogy kezdődjön, de javasolt már a nyelvi előkészítő évfolyamon. A kötelezően elvárt minimumszinteket az első és második idegen nyelvre a lenti táblázat foglalja össze. [2]

	NYEK évfolyam, minimumszint	10. évfolyam, minimumszint	12. évfolyam, minimumszint
1. idegen nyelv	A2-B1	B1-B2	B2
2. idegen nyelv		A2-B1	B1-B2

A bevezetőben leírtak alapján:
Az első idegen nyelvből, amennyiben a célnyelvből a középiskolai felvételi eljárás során nem történt meghallgatás (felvételi), augusztusban szintfelmérőt tartunk.

A tanuló az igazgató engedélyével **nyelvet válthat**:

- ha bemutatja a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát valamint a választott új célnyelvből különbözeti vizsgát tett.

vagy

- előrehozott, sikeres érettségi vizsgát valamint a választott új célnyelvből különbözeti vizsgát tett.

Előrehozott érettségi vizsgára a tanuló akkor jelentkezhet:

- ha bemutatja a célnyelvből szerzett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát

Az előrehozott érettségi vizsgát az igazgató engedélyezi.

[2] Szintleírások (a KER alapján) : Nat, *Magyar Közlöny 2012.évi 66.szám 10683-10685.oldal*

Óraszámok:

	9.ny	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
I. Idegen nyelv (A2 bemeneti szint)	6	5	5	4	4
II. Idegen nyelv (kezdő szintről indult)	12	3	3	5	5

Az óraszámok tükrében az elvárt minimumszintek évfolyamonként:

	9.ny	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
I. Idegen nyelv (A1-A2 bemeneti szint)	A2+	B1	$B2^-$	B2	B2+
II. Idegen nyelv (kezdő szintről indult)	A2	A2+	$B1^-$	B1	$B2^-$

ELSŐ IDEGEN NYELV
ANGOL NYELV

9.ny

A nyelvi előkészítő évfolyamon iskolánkban az első idegen nyelv angol és/vagy német nyelv, mivel a legtöbb általános iskolában ezen idegen nyelveket oktatják első idegen nyelvként, így feltételezhető, hogy a tanulók A2-es nyelvismerettel érkeznek.

A nyelvi előkészítő év legfontosabb feladata, hogy a tanulók stabil A2-es nyelvismerettel rendelkezzenek, ami azt jelenti, hogy minden készségben (olvasott és hallott szöveg értése, nyelvhelyesség, írás- és beszédkészség - monologikus beszéd és interakció -) elérik illetve valamelyest meghaladják a KER szerinti A2-es szintet, a jobb képességű tanulók akár a B1 szint egyes elemeit is elérhetik.

A tananyagok esetében a nyelvi előkészítő évfolyam nagyobb nyelvi óraszáma miatt több lehetőség adódik kiegészítő anyagok felhasználására, ezek segítségével a tanulási motiváció tovább erősíthető, és a nyelvtanulás autentikusabbá válik. A jól kiválasztott anyagok az egyes készségek fejlesztésében nagy segítséget jelentenek. Az elektronikus anyagok, az IKT integrálása a nyelvtanulásba különösen fontos eszköz. A nyelvi előkészítő évfolyam változatos és hatékony nyelvtanulást eredményez, számos olyan tevékenységre ad lehetőséget, amelyekre az egyéb nyelvtanulási formákban általában kevesebb idő jut.

Az intenzív nyelvtanulás dinamikája eltér a szokásostól, ezért több pontra külön figyelmet kell fordítani. Különösen fontos a motiváció fenntartása, meg kell találni az új anyag és a gyakorlás megfelelő arányát, valamint kezelni kell azt a csalódást, amelyet az intenzív tanulásból fakadó látványos fejlődés későbbi (természetes) lassulása okoz.

A nyelvi előkészítő évfolyamon megnő a differenciálás jelentősége is. A NYEK elegendő teret hagy számos olyan feladatra, amelyekre a normál nyelvi képzésben nehezebb időt találni, ilyen például a tanulók fokozatos felkészítése az önálló nyelvtanulásra, vagy a nyelvtanulásnak a személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak kiaknázása. A nagyobb órakeret több lehetőséget kínál a „kísérletezésre”, az innovációra, új módszerek, eljárások kipróbálására.

A NYEK végére a tanulók idegen nyelvi tudása lehetővé teszi, hogy a körülöttük lévő világról idegen nyelven is szerezzenek információt, és ezzel a lehetőséggel már tudatosan éljenek. A különböző célok és tartalmak idegen nyelvi fejlesztésében segítenek eligazodni a témakörök táblázatában megadott kapcsolódási pontok. Tudatosítani kell a tanulókban, hogy az idegen nyelv kulcskompetencia, amely segítséget nyújt a magánéletben és a tanulásban, később a szakmai pályafutás során is az eligazodásban és a boldogulásban. A szakközépiskolákban indított előkészítő évfolyamokon érdemes lehetőséget biztosítani arra is, hogy a tanulók idegen nyelven is ismerkedjenek az intézmény profiljának megfelelő szakmai tartalommal.

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	**A1 nyelvi szint**, azaz a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése, egyszerű, rövid, hangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ nyelvi szint,** azaz az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasítások megértése; Gyakori fordulatok megértése, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése; a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekből; a világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések megértése; két beszélő közötti párbeszéd követése; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	**A1 nyelvi szint**, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ nyelvi szint,** azaz kommunikáció közvetlen információcserét igénylő feladatokban a mindennapi élet során felmerülő nyelvi helyzetekben egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részvétel rövid beszélgetésekben; kérdésfeltevés és válaszadás kiszámítható, mindennapi helyzetekben; gondolatok és információk cseréje ismerős témákról, érzelmek, vélemény egyszerű megfogalmazása; az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	**A1 nyelvi szint**, azaz felkészülés után rövid szövegek elmondása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ nyelvi szint,** azaz rövid, összefüggő beszéd egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal ismerős témákban; ismerős témakörökben érthető beszéd, előre eltervezett mondanivaló folyamatos kifejtése; rövid, egyszerű történetek mesélése; egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása; egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata; a szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	**A1 nyelvi szint**, azaz közös feldolgozást követően egyszerű olvasott szövegek lényegének, tartalmának megértése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ nyelvi szint,** azaz egyszerű, az életkornak megfelelő ismerős témákról írt autentikus szövegek lényegének megértése, belőlük fontos konkrét információk kiszűrése; fontos információk kiszűrése, érzelmek, álláspontok, vélemények azonosítása egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid leíró vagy elbeszélő szövegekből. tájékozottság növelése a célnyelvi kultúráról; az érdeklődés fokozása a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.

Fejlesztési egység	**Íráskészség**
Előzetes tudás	**A1 nyelvi szint**, azaz ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; mintát követve különböző műfajú és a tanulók életkorának megfelelő témájú szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ nyelvi szint,** azaz egyszerű, rövid, összefüggő szöveg írása a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközeként történő használata egyszerű interakciókban; ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatok, érzések és vélemény megfogalmazása egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt rövid, összefüggő szövegben; a nyelvismeret kreatív alkalmazása egyszerű szövegek írására az őt érdeklő, ismert témákról; minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid szövegek írása őt érdeklő, ismert témákról.

A fejlesztés várt eredményei a nyelvi előkészítő év végén	**A2+ szintű nyelvtudás.** A tanuló képes világos, mindennapi beszédből kiszűrni a lényeget és az adott helyzetben fontos konkrét információt, ha az számára ismerős témában folyik. Kiszámítható, mindennapi helyzetekben egyszerű nyelvi eszközökkel és begyakorolt fordulatokkal részt tud venni beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket, gondolatokat és információt cserélni, véleményt nyilvánítani. Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő szóbeli megnyilatkozásra egyszerű, begyakorolt mondatszerkezetek és a témának megfelelő szókincset használva. Megért ismerős témákról írt rövid autentikus szövegeket, megtalálja az általános információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban. Egyszerű rövid, összefüggő szöveget alkot írásban hétköznapi, őt érintő témákról.

A továbbhaladás feltétele:

- egy A2-B1-es szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 40 %-os teljesítése.

9-12. ÉVFOLYAM

A 9. évfolyamtól a nyelvtanulás dinamikája valamelyest lelassul. Az A1- ről A2 szintre való eljutáshoz képest a B1 szinte jutás ***mennyiségi*** és ***minőségi*** *különbség*et jelent. A tanulónak az A2 szinthez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint nagyobb szókinccsel pontosabban és nyelvtani szerkezeteiben viszonylag összetettebb módon kell kifejeznie magát. Még nagyobb ugrást jelent a B2 szintre való elérés, ezért a 10. év végére még csak a B2 mínusz szint az elvárt követelmény, a B2 szintet biztonságosan a 11-12. év végére érik el a tanulók. Ezen a szinten már elvárt a szókincs és a nyelvtan pontos használata, a nyelvtanulónak árnyaltan és igényesen kell kifejeznie magát.

9. ÉVFOLYAM

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	**A2**+ nyelvi szint, azaz a tanuló már megérti a gyakori nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó; megérti a rövid, világos és egyszerű megnyilatkozások, szóbeli üzenetek és közlések lényegét; egyre önállóban alkalmazza a megértést segítő alapvető stratégiákat.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz ismerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	**A2+ szint**, azaz a tanuló kommunikál közvetlen információcserét igénylő feladatokban a mindennapi élet során felmerülő nyelvi helyzetekben egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részt vesz rövid beszélgetésekben, kérdéseket tesz fel és válaszol, gondolatokat cserél ismerős témákról; képes érzelmeket, véleményt egyszerűen megfogalmazni; egyre több kompenzációs stratégiát tud alkalmazni, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Gondolatok cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	**A2+ szint**, azaz a tanuló ismerős témakörökben viszonylag folyamatosan, összefüggően fejezi ki magát egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel és intonációval.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	**A2+ szint,** azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében. Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat, azonosít álláspontokat, véleményeket és érzelmeket egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges részinformációk kiszűrése.

Fejlesztési egység	**Íráskészség**
Előzetes tudás	**A2+ szint**, azaz a tanuló összefüggő szövegeket alkot olyan témákról, amelyek közvetlen környezetére, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak, ezekben egyszerűen meg tudja fogalmazni gondolatait, érzéseit és véleményét. Néhány műfajban egyszerű és rövid, szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint**, azaz részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.

A fejlesztés várt eredményei a 9. év végén	**B1 szintű nyelvtudás** A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról. Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez. Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő. Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek. Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.

A továbbhaladás feltétele:

- egy A2-B1-es szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 50 %-os teljesítése.

10. ÉVFOLYAM

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	**B1 szint,** azaz a tanuló már megért lényeges információkat, amelyek olyan ismert témákhoz kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő. Ki tudja szűrni a fontos információkat azokból a rádió- és tévéadásokból, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2$^-$ szint**, azaz a köznapi és tanulmányi életben elhangzó nem túl hosszú beszédek megértése, ha normális beszédtempóban akcentus nélkül beszélnek. Konkrét témájú üzenetek megértése, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak. Érvelés követése, amennyiben a téma ismerős és a beszéd menete jól követhető. Az anyanyelvű beszélők közötti társalgás követése.

Fejlesztési cél	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	**B1 szint**, azaz a tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely külföldi utazás során adódik.

	Előkészület nélkül részt tud venni a személyes jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban (pl. család, szabadidő, munka, utazás, aktuális események).
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2$^-$ szint**, azaz folyékony, viszonylag helyes nyelvhasználat általános és tanulmányokkal kapcsolatos témákban Gondolatok, vélemény és egyszerű érvek, valamint az érzelmek kifejezése. Vélemények ütköztetése a mindennapi és a tanulás során előforduló helyzetekben. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban. Kommunikáció kezdeményezése, fenntartása és lezárása vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	**B1 szint**, azaz a tanuló már el tudja mesélni egyszerű mondatokkal élményeit, álmait, reményeit, céljait. Röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét. El tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2$^-$ szint**, azaz világos, leírás és bemutatás, előadás tartása az érdeklődési körhöz és a tanulmányokhoz kapcsolódó témákban. A fontos gondolatok kiemelése, és a mondanivaló alátámasztása példákkal. Annak megtervezése, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint a hallgatóságra tett hatás figyelembe vétele. Önálló megnyilatkozás, témakifejtés (gondolatok, vélemény) vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	**B1 szint**, azaz a tanuló képes a főként standard nyelven megírt, tevékenységéhez, tanulásához kapcsolódó szövegek megértésére. Magánlevélben megérti az események, érzelmek és kívánságok leírását.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2$^-$ szint**, azaz az érdeklődési körhez kapcsolódó szövegek elolvasása és megértése. Viszonylag hosszabb és összetettebb szövegek gyors átolvasása, a lényeg megtalálása. Önálló olvasás, az olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően. Hosszabb szövegekben is az író álláspontjának, nézőpontjának megértése.

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	**B1szint**, azaz a tanuló tud egyszerű, folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról. Be tud számolni élményeiről és benyomásairól.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2$^-$ szint**, azaz összefüggő szövegek írása érdeklődési körrel és tanulmányokkal kapcsolatos számos témakörben és műfajban. vélemény kifejtése elvont témákról is. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek feljegyzése. Az adott műfaj hagyományainak követése.

A fejlesztés várt eredményei a 10. év végén	**B2$^-$ szintű nyelvtudás.** A tanuló képes megérteni a konkrét általános témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét. Részt vesz az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. Folyamatos interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, ha a beszélgetés normál beszédtempóban zajlik. Világos, leírást ad az érdeklődésével kapcsolatos témákban. Ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját. Elolvas a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Több műfajban is képes szöveget alkotni érdeklődési körének megfelelő általános témákban, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról.

A továbbhaladás feltétele:

- egy B1-B2-es szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 40 %-os teljesítése.

11. ÉVFOLYAM

A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

A 11. évfolyamon lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók felkészülhessenek az érettségi vizsgára. Megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék az érettségi során használt értékelési szempontokat és alkalmazni tudják azokat önértékeléseik során; illetve gyakorlatot szerezzenek az érettségi vizsga feladatok megoldásában is.

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	**B2$^-$ szint**,, azaz a tanuló már követni tud beszélgetéseket és megért lényeges információkat, érveket, amelyek olyan ismert témákhoz kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő. Ki tudja szűrni a fontos információkat azokból a rádió- és tévéadásokból, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 szint,** azaz a köznapi és tanulmányi életben elhangzó hosszú beszédek megértése, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek. Konkrét és elvont témájú üzenetek megértése, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak. Az összetettebb érvelés követése, amennyiben a téma viszonylag ismerős, és a beszéd menete jól követhető. Az anyanyelvű beszélők közötti társalgás viszonylag könnyed követése. Az érettségi vizsga követelményeiben meghatározott szövegek általános és részinformációinak megértése.

Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	**B2$^-$ szint**, azaz a tanuló elboldogul akár váratlan helyzetekben is, amelyek a mindennapi életben vagy utazás során adódnak. Előkészület nélkül részt tud venni a személyes jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban, információkat, véleményt cserél, kifejezi érzelmeit és reagál mások érzelmeire.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 szint,** azaz folyékony, helyes és hatékony nyelvhasználat általános és tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében. Gondolatok, vélemény és érvek, valamint az érzelmek különböző fokozatainak pontos kifejezése. Hatékony részvétel a mindennapi és a tanulás során előforduló vitahelyzetekben. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban. Az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben zökkenőmentes kommunikáció kezdeményezése, fenntartása és lezárása vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	**B2$^-$ szint**, azaz a tanuló összefüggő leírást tud adni élményeiről, álmairól, reményeiről, céljairól, fontos gondolatokat ki tud emelni és röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét. El tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 szint,** azaz világos, szisztematikusan kifejtett leírás és bemutatás, előadás tartása az érdeklődési körhöz és a tanulmányokhoz kapcsolódó témák széles skálájában.

	A fontos gondolatok megfelelő kiemelése, és a mondanivaló alátámasztása példákkal, érvekkel. Annak megtervezése, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint a hallgatóságra tett hatás figyelembe vétele. Képesség természetes módon eltérni egy előre elkészített szövegtől. Az érettségi vizsga részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben önálló megnyilatkozás, témakifejtés (gondolatok, vélemény) vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	**B2$^-$ szint**, azaz a tanuló képes az érdeklődési köréhez kapcsolódó viszonylag hosszabb szövegek megértésére. Hosszabb szövegekben megérti az író álláspontjának, nézőpontjának kifejtését.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2** szint, azaz az érdeklődési köréhez kapcsolódó szövegek elolvasása és megértése. Hosszú és összetett szövegeket gyorsan átolvasása, a lényeges részletek megtalálása. Önálló olvasás, az olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően. Bonyolultabb és hosszabb szövegekben is az író álláspontjának, nézőpontjának megértése. Az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek fontos általános és részinformációinak megértése.

Fejlesztési egység	**Írás**
Előzetes tudás	**B2$^-$ szint**, azaz a tanuló képes összefüggő folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról. Részletesen be tud számolni élményeiről és benyomásairól. Véleményét írásban ki tudja fejteni, meg tudja indokolni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 szint,** azaz világos, részletes szövegek írása érdeklődési körrel és tanulmányokkal kapcsolatos számos témakörben és műfajban. Érveik gondolatok és vélemény kifejtése elvont témákról is. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek feljegyzése. Az adott műfaj hagyományainak követése. Jártasság az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldásában és az értékelésükre használt kritériumok alkalmazásában.

A fejlesztés várt eredményei a 11. évfolyam végén	**B2 szintű nyelvtudás.** A tanuló képes megérteni a konkrét általános témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét. Részt vesz az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. Folyamatos interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, ha a beszélgetés normál beszédtempóban zajlik. Világos, leírást ad az érdeklődésével kapcsolatos témákban. Ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját. Elolvas a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Több műfajban is képes szöveget alkotni érdeklődési körének megfelelő általános témákban, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról.

A továbbhaladás feltétele:

- egy B1-B2-es szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 50 %-os teljesítése.

12.ÉVFOLYAM

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

A tanulók a 11. évfolyamon elérték a B2 szintet. A 12. évfolyamon ennek megszilárdítása a fő feladat annak érdekében, hogy a tanulók magabiztos önálló nyelvhasználók legyenek és a továbbtanulásuk során meglevő nyelvtudásukat szakmai ismeretek szerzésére, bővítésére használhassák, illetve képesek legyenek idegen nyelven megnyilatkozni szakmájukat érintő témákban. Természetesen a 12. évfolyamon is fontos feladat a tanulók emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítése.

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	**B2 szint**, azaz a tanuló már megérti a hosszabb beszédeket, vagy előadásokat, az ezekbe foglalt érvelést, amennyiben ismert témáról szólnak; Megérti a legtöbb televíziós hírműsort és az aktuális eseményekről szóló adásokat, valamint a legtöbb standard nyelven beszélő filmet.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2+ szint,** azaz a tanuló legyen képes hosszú köznyelvi beszédeket megérteni, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek; olyan konkrét és elvont témájú üzeneteket megérteni, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak;

	követni részletes, összetett érvelést ismerős téma esetén; könnyeden követni az anyanyelvű beszélők közötti társalgást; megérteni az érettségi vizsga követelményeiben meghatározott szövegek általános és részinformációit.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	**B2 szint**, azaz a tanuló anyanyelvű beszélővel is természetes, könnyed és spontán kapcsolatteremtésre képes; aktívan részt tud venni az ismert témájú társalgásban; véleményét ki tudja fejteni, és álláspontját meg tudja védeni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2+ szint,** azaz a tanuló legyen képes csoportos eszmecsere esetén követni a mások között zajló összetett interakciót, és hozzászólni ahhoz általános és a tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében; adja elő álláspontját, támassza alá érvekkel, válaszoljon meg kérdéseket és reagáljon ellenérvelésekre; alkalmazza a szövegszervező nyelvi eszközök viszonylag széles körét; az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes zökkenőmentes kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és lezárására vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	**B2 szint**, azaz a tanuló világosan és kellő részletességgel fejezi ki magát számos témában; ki tudja fejteni véleményét valamilyen aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat; mondanivalója létrehozásakor megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon; összefüggő beszéd megvalósításakor képes eltérni az előre elkészített szövegektől.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2+ szint**, azaz a tanuló legyen képes folyékonyan kifejezni magát; adjon részletes leírást és bemutatást érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról, fejtse ki az egyes alpontokat és zárja le megfelelően a beszédét; az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes önálló beszéd létrehozására, önálló témakifejtésre.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	**B2 szint**, azaz a tanuló már képes elolvasni azokat a cikkeket és jelentéseket, amelyek aktuális, jelenkori problémákkal foglalkoznak, és szerzőjük álláspontját vagy véleményét fejtik ki; megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2+ szint,** azaz a tanuló legyen képes megérteni az érdeklődési köréhez illetve tanulmányaihoz kapcsolódó hosszú és összetett szövegek lényegét és fontos információit; határozza meg gyorsan az ilyen szöveg tartalmát és fontosságát, találja meg a lényeges részleteket; ismerje fel az attitűdöket és érzéseket; legyen képes az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációinak megértésére.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	**B2 szint**, azaz a tanuló tud világos és részletes szövegeket írni az érdeklődési körének megfelelő számos témáról; tud tájékoztató és érvelő szöveget írni; rá tud világítani arra, hogy milyen jelentőséget tanúsít az eseményeknek vagy élményeknek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2+ szint,** azaz a tanuló legyen képes világos, részletes, jól szerkesztett szövegeket írni az érdeklődési körrel és a tanulmányokkal kapcsolatos témákról; hozzon példákat, érveket gondolatai alátámasztására, és fejezze be a szöveget a megfelelő módon; kövesse a műfajnak megfelelő személyes vagy hivatalos stílus jegyeit; fejezze ki magát világosan és pontosan; legyen képes az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldására és az értékelési kritériumok alkalmazására.

A fejlesztés várt eredményei a 12. év végén	**B2+ szintű nyelvtudás.** A tanuló képes megérteni összetett, konkrét vagy elvont témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét. Aktívan részt vesz az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. Folyamatos és természetes módon olyan szintű interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes leírást ad általános és az érdeklődésével kapcsolatos témák széles köréről. Érvekkel alátámasztva ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját, és el tudja mondani a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait. Elolvas a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket. Több műfajban is képes világos, részletes szöveget alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat. Nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga emelt szintjének és követelményeinek.

TÉMAKÖRÖK, FOGALOMKÖRÖK ÉS NYELVI ESZKÖZÖK VALAMINT A KOMMUNIKÁCIÓS SZÁNDÉKOK ÉS ESZKÖZÖK LISTÁJA A NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMMAL MŰKÖDŐ ANGOL NYELVI CSOPORTOK SZÁMÁRA
ANGOL MINT ELSŐ IDEGEN NYELV

		Témakörök	Kapcsolódási pontok
1. Személyes vonatkozások, család (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	Bemutatkozás: a tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* család és háztartás. *Etika:* önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor, családi élet.
	9.	Családi szerepek, generációk együttélése.	
	10.	Családi munkamegosztás, szerepek a családban.	
	11	Generációs konfliktusok. A család szerepe az egyén és a társadalom életében.	
	12.	Egyén és család nálunk és a célországokban.	
2. Ember és társadalom (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem). Családi ünnepek. Öltözködés, divat.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* tudatos vásárlás. *Etika:* előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok. *Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:* a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz; fogyasztói társadalom, bűn és büntetés. *Földrajz:* biotermékek.
	9.	Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Az öltözködés, mint a társadalmi hovatartozás kifejezése.	
	10.	Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése, konfliktusok és kezelésük. Hasonlóságok és különbségek az emberek között. Bűncselekmények és büntetésük.	
	11	Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése. Az ünnepek szerepe, fontossága a társadalom életében. A fogyasztói társadalom, reklámok.	

	12.	Tolerancia. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Felnőtt kapcsolatok minősége, fontossága (házasság, szülő-gyermek kapcsolat). Törvény és rend.	
3. **Környezetünk** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. Időjárás, éghajlat.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz- és energia-takarékosság, újrahasznosítás. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretetek:* lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom. *Biológia-egészségtan:* élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége. *Földrajz:* településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei, pl. az éhezés és a szegénység okai.
	9.	A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért?	
	10.	A lakóhely és környéke fejlődésének problémái. Növények és állatok a környezetünkben. A természet és az ember harmóniája.	
	11	A környezetvédelem lehetőségei és problémái.	
	12.	Időjárás, éghajlat globális hatása, globális problémák és megoldásaik.	
4. **Az iskola** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan	9.ny	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka hazánkban.	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:* a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.
	9.	Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága..	

visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	10.	Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban	*Informatika:* digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
	11	Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.	
	12.	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.	
5. **A munka világa** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	Foglalkozásokhoz szükséges eszközök, foglalkozások előnyei, hátrányai.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* pályaorientáció és munka. *Matematika:* gazdasági és pénzügyi nevelés.
	9.	Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Diákmunka, nyári munkavállalás	
	10.	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban Divatszakmák.	
	11	Pályaválasztás, továbbtanulás	
	12.	Munkába állás. Önéletrajz, állásinterjú. Munkanélküliség.	
6. **Életmód** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás). Étkezési szokások a családban. Leggyakoribb betegségek.	*Technika, életvitel és gyakorlat:* testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. *Biológia-egészségtan:* testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. *Testnevelés és sport:* a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.
	9.	Étkezési szokások, kedvenc ételek. A kulturált étkezés feltételei, fontossága. A testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Betegségek, sérülések, baleset.	
	10.	Életünk és a stressz. Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Ételspecialitások hazánkban és más országokban.	
	11	Életmód nálunk és más országokban. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.	
	12.	A gyógyítás alternatív módjai. Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).	

7. **Szabadidő, művelődés, szórakozás** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik, művelődés. Színház, mozi, koncert, kiállítás. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.	*Földrajz:* más népek kultúrái. *Magyar nyelv és irodalom:* rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete. *Informatika:* e-könyvek, médiatudatosság. *Testnevelés és sport:* táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. *Ének-zene:* népzene, klasszikus zene, popzene. *Dráma és tánc:* a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái. *Vizuális kultúra:* művészi alkotások leírása, értelmezése.
	9.	Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák. (Színház, mozi, koncert, kiállítás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet)	
	10.	A szabadidő jelentősége az ember életében. Kulturális és sportélet nálunk és más országokban. A média (tv, rádió, internet) szerepe a mindennapokban. A hírnév velejárói.	
	11	A művészet szerepe a mindennapokban és a társadalomban. Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok. A média és az internet szerepe, veszélyei, hatásai.	
	12.	Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban és a társadalomban.	
8. **Utazás, turizmus** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Útbaigazítás. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. Földrajz: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.
	9.	Célnyelvi kultúrák. Turisztikai célpontok. Az Európai Unió országai.	
	10.	Utazás repülővel. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.	
	11	Az idegenforgalom jelentősége, előnyei és hátrányai a turisztikai célpontokra.	
	12.	A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra. Idegenforgalom, mint a gazdaság része.	

9. **Tudomány és technika** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	A technikai eszközök (pl. mobiltelefon, számítógép) szerepe a mindennapi életben. A világháló a tanulásban, szabadidőben. Tudományos-fantasztikus történetek.	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika:* tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. *Informatika:* számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik
	9.	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A tudományos fejlődés lehetőségei.	
	10.	A média hatása a tömegekre.	
	11	Rádiótelefon és elektronikus levelezés. Médiaetika.	
	12.	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre. Orvostudományok fejlődése (klónozás, géntechnika).	
10. **Gazdaság és pénzügyek** (az évfolyamok növekedésével a nagy témakörön belül felsorolt témák spirálisan visszatérnek, a táblázatban csak az egyre mélyülő tartalmakat vannak felsorolva.)	9.ny	A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).	*Technika, életvitel és gyakorlat:* család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. *Matematika:* alapműveletek, grafikonok értelmezése. *Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:* a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz.
	9.	Családi gazdálkodás. Reklámok, hirdetések.	
	10.	Üzleti világ, fogyasztás. Pénzkezelés a célnyelvi országokban.	
	11	Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete.	
	12.	Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU.	

FOGALOMKÖRÖK ÉS AZOK NYELVI KIFEJEZÉSEI

Az egyes fogalomkörök a nyelvtanulás során körkörösen, spirálszerű fejlődésben újra és újra megjelennek. Az alábbi táblázat ennek megfelelően a magasabb szinten belépő új fogalomköröket illetve az azokhoz rendelt magasabb nyelvi szintű, árnyaltabb nyelvi eszközöket tartalmazza.

Fogalomkörök			**Fogalomkörök nyelvi kifejezései**	
Cselekvés történés, létezés kifejezése	9. kny	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? – I don't drink milk.
			Present Continuous	Why is she crying? – I'm not listening.
			Present Perfect Simple	Have you been to England? I haven't seen this film.
			Present Simple – Present Continuous: state verbs v. action verbs	He likes music. He is listening to music.
	9.o.		Present Simple Passive Present Perfect Passive	The car is serviced every month. Our car has just been repaired.
	10.o.		Present Perfect Continuous	I have been learning French since September.
	9. kny	Múltidejűség	Past Simple	Why didn't you come yesterday? - We missed you.
			Past Simple Passive	The picture was painted by Leonardo.
	9.o.		Past Continuous	We were watching TV.
			Past Continuous v. Simple Past	They were having lunch when we arrived.
	10.o.		Past Perfect	The film had started by the time we got there.
	11.o.		Past habits (used to)	I used to swim when I was young.
			Past Perfect Continuous	He had been writing the book for ten months.
	12.o.		Perfect infinitive and gerund	
	9. kny	Jövőidejűség	going to	What are you going to do? - I'm not going to tell you.
			will	What will you do? – I'll see.
			going to v. will	
	9.o.		Future simple Passive	The bridge will be finished next year.
			Future Continuous	We will be lying on the beach in two days.

	11.o.		Future Perfect	They will have eaten everything up by then.
	12.o.		Future Perfect Passive	The food will have been eaten up by then.
Birtoklás kifejezése	9. kny		have (got) possessive adj. genitive ’s of	I don’t have / haven't got too many books. She’s got beautiful clothes. my, your, his/her, its, our, their room Claudia’s mother the door of the classroom
			possessive pronouns	whose? mine, yours,…theirs
	9.o.		Whose	Whose is this car?
			belong to	Who does this car belong to?
Térbeli viszonyok	9. kny	Irányok, hely-meghatározás	prepositions, prepositional phrases, adverbs	here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, in front of, behind, inside, outside, above
	9.o.		picture location	at the top/bottom/ back, in the background
			geographical location	on the East, to the West of England
Időbeli viszonyok	9. kny	Gyakoriság	how often?	always, often, sometimes, never,
		Időpont	when? what time?	now, in the morning yesterday, last week, two years ago, tomorrow, next week in 2002, in August, at 2 o’clock, on Friday
		Óra	what’s the time?	It’s quarter past five.
		Időtartam	How long?	for a month, since last Tuesday
	9.o.		subordinate clauses when, while	... while I was doing my homework.
	11.o.	előidejűség	by, by the time	by 2018, ... by the time we get there
Mennyisé-gi viszonyok	9. kny		singular and plural	children, people, men, women … a lot, not much, little, few
			cardinal numbers ordinal numbers	one, two, three., … first, second, …
			countable nouns uncountable nouns	How many friends have you got? How much milk have we got?
			some, any	I haven’t got any time now.
			quantifiers	I’ve got a lot of/little money. a cup of tea, a piece of cake

Minőségi viszonyok	9. kny	kérdés-feltevés	what … like what colour	What's it like? What colour is it?
		hasonlítás	comparative sentences (short, long adjectives) irregular adjectives	London is bigger than Paris. She is as old as me. This is the best restaurant in the world good, bad …(better, worse)
	9.o.		like	He is like my mother.
		megszorítás	enough, too	She is too young. He isn't tall enough.
	10.o.		enough, too+ to+infinitive	She is too young to go alone. He isn't tall enough to reach the shelf.
	11.o.		The more ... the more	The more you learn, the better your marks will be.
Moda-litás	9. kny	képesség, engedély-kérés kötelezettség tiltás	can, could can, may have to mustn't	She can dance very well. I couldn't finish my breakfast. Can/May I go to the party? I have to go. You don't have to accept it. You mustn't touch it.
		tanácsadás	should	You should try this recipe.
	9.o.	valószínűség	may, might,	It may/might rain.
		képesség kellés valószínűség	be able to need may. might, must	He was able to swim across the river. You don't need to do it. You needn't come with me. He must be at home. The door is open.
	10.o.	képesség	manage to	We managed to take the early train to Chicago.
	11.o.	engedély	be allowed to	Are you allowed to go out late at night?
		múlt idejűség	modals+perfect infinitive	He might have gone out.
	12.o.	megkerülő formulák	bound to, likely to, supposed to	Where is he supposed to be?
			had better, would rather	You'd better go home quickly. I'd rather not eat it.
Logikai viszonyok	9. kny		linking words	and, or, but, because
		feltételesség	1st conditional	If it doesn't rain tomorrow, we'll go for a trip.
	9.o.	célhatározói mondatok	to infinitive	We help you so that you can pass your exam.
			0,1st and 2nd conditional	If I were rich, I'd buy a big house.
	10.o.		conditional all types	If I had known, I 'd have come.

	11.o.	feltételesség	conditional mixed types unless I wish, if only	I wouldn't be here if you had done your work properly. He won't say a word unless you beg him. I wish/If only you were here.
	12.o.		on condition, provided, supposing, as long as	You can have my car as long as you promise to take care of it.
Szöveg-össze-tartó eszközök	9. kny		articles, determiners some+plural noun any+plural noun some +singular noun any + singular noun nominative and accusative of personal pronouns demonstrative pronouns indefinite pronouns	a, an, the, some, any There are some eggs in the fridge. Have you got any sisters? I haven't got any brothers. There's some tea in the cup. There isn't any juice in my glass. I, he, they… me, him, them… this, that, these, those somebody, anybody, nobody, everybody …
	9.o.	reported speech	statement (reporting verb in the present tense)	He says he loves art.
		reported speech	questions (reporting verb in the present tense)	He asks me if I like films.
		articles	a, the, zero article with proper names	the National Theatre, Hide Park
		reported speech	statements (past reporting verb)	He said he was late.
		question tags		He is tall, isn't he?
		relative clauses		The boy who is there is my friend.
	10.o.	reported speech	questions (past reporting verbs)	He asked me if I liked films.
	11.o.	reported speech	reporting verb patterns	They offered to help me.
		relative clauses	defining, non defining	My elder brother, who lives in NY, is a doctor.
	12.o.	reported speech	reporting verbs + passive	The accident was thought to have been caused by bad weather.

Kommunikációs eszközök

A tanulók a kezdeti nagyon egyszerű kommunikációtól, ahol csak nagyon konkrét, mindennapi kommunikációs szándékokat tudnak egyszerű módon megfogalmazni a kommunikációs eszközök egyre szélesedő körének elsajátítása révén a kommunikáció olyan szintjére jutnak el, ahol mindenfajta bonyolult, nem mindennapi helyzetben szükséges kommunikációs szándékokat is ki tudnak egyre árnyaltabban fejezni. Bizonyos kommunikációs szándékok megfogalmazására a nyelv nem kínál széles lehetőségeket, más kommunikációs szándékok esetében azonban a nyelvi eszközök bővülő tárháza magasabb szintű nyelvtudás esetén lehetővé teszi, hogy az adott helyzethez, beszélgetőpartnerhez, lelkiállapothoz igazítva, akár mögöttes jelentéseket sugallva fejezzük ki magunkat. Ennek megfelelően a kommunikációs eszközök listája ezeket az egyre bővülő kommunikációs szándékokat tartalmazza, egy-egy példával.

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?, Can I help you?
Bemutatkozás, bemutatás	My name is… This is my friend, … How do you do? Hi! Nice to meet you, I'm Sean.	Hello, I'm … Hi. Nice to meet you. How do you do? Nice to meet you, I'm Emily.
Köszönés	How do you do? Good morning. Hi/hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hi/Hello Mary. Very well, thank you. And how about you?
Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care. See you later. Have a nice day. It was nice meeting you.	Goodbye. Bye! See you! Good night. Thanks. Bye! It was nice meeting you, too.
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very/so much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it.
Bemutatkozás, bemutatás	My name is… May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
Telefonon más személy kérése	Can I speak to George, please? Could you put me through to Mrs Hamilton, please? I'd like to speak to…	Yes, just a minute, please. I'm sorry he isn't available at the moment.
Telefonálásnál elköszönés	I'll call back again later this evening.	Bye! I'll talk to you later.

	It was lovely to speak to you. Thanks for ringing. Bye!	
Üdvözletküldés	Give my love / regards to…	I will.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter? Is everything all right?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid. Actually, I'm suffering from…
Engedélykérés és reagálás:	May I use your telephone? Do you mind if I open the window? Can I sit here?	Yes, go ahead. Not at all. Sure., Please, do.
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon. I'm sorry. I'm terribly sorry. I must apologise for coming late. Please forgive me.	That's all right. It doesn't matter. Never mind. No problem. Don't worry about it.
Köszönetnyilvánítás és arra reagálás:	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you. I'd like to thank you for your help.	Not at all. That's all right. You're welcome. Don't mention it. My pleasure.
Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations! Have a nice holiday. Cheers!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you. Cheers!
Megszólítás személyes levélben	Dear John, Hi Peter,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Kind regards Love (from), I am looking forward to hearing from you soon.	
Hivatalos levélben megszólítás, elbúcsúzás	Dear Sir/Madam, Dear Mr.Jones,	Yours faithfully, Yours sincerely
2. Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that? I'm so happy to see you. What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad/very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that… Good for you. Congratulations. I feel so happy for… I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for…
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of…? Are you pleased with…? Are you happy with…? Are you satisfied with…?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with… I'm quite happy with… I'm quite pleased with… It's not good enough. That wasn't very good. I'm tired of…
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty.	How come? Is he?

	This is a book for you. Were you surprised to hear the news?	What a surprise! I could hardly believe it. Amazing, isn't it?
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to? What are your hopes for the new year?	I'm looking forward to… I can hardly wait for… I hope you'll have time to join us for the trip.
Aggódás, félelem	What's the matter? You look worried. Are you worried about…? Are you afraid of what might happen?	I'm worried about the news. It was really frightening.
Hála	It was most kind of you. I'm very grateful to you.	
Sajnálkozás	Do you feel sorry for …?	I feel sorry for her. Sorry to hear, things are difficult for her.
Bánat, elkeseredés	Are you disappointed with the results?	I'm very disappointed. I'm sorry to hear that.
Bosszúság	Oh, no! I'm fed up with it, etc.	
Együttérzés	I am sorry…, Oh, dear	

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it. I don't think it's good. I think it's terrible. I need time to think about it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right/wrong. She was wrong to say so.	I don't think she was right.
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.
Érdeklődés, érdektelenség	Are you interested in sports? How was your weekend? How are things with you? You like skiing, don't you?	I'm interested in tennis. It was great, thanks. Everything's fine. Yes, I do.
Tetszés, nem tetszés, preferenciák	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend? What do you prefer? I'd prefer to go skiing.	I think it's great. I don't like it. He looks nice, I suppose. No, I can't stand it. I prefer sports games.
Dicséret, kritika	Oh, what a good idea! What a pleasant surprise! That's a nice dress. It's absolutely delicious. It's rather boring. You had better stay at home. You shouldn't have done it.	Oh, do you like it? I'm glad you like it. Oh, do you think so? Thanks. I'm sorry, you don't like it.
Akarat, kívánság	Would you like a sandwich? Can I have my bill, please?	I'd like a hamburger Are you paying together? I don't want beef.

	I'd like the beef and mushroom pie, please. Anything to drink?	A coke, please.
Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.
Kötelezettsé, tiltás	Must we fill in this form now? When do we have to leave? You mustn't smoke here.	We must fill it in now. Right now.
Szükségesség	Is that necessary? Must things really be black and white?	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	Will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Közömbösség	I don't mind, etc., I don' care.	
Szándék, terv, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest? How about going to a bike ride? Shall we meet at my house on Saturday afternoon? Do you fancy going out for a drink? Are you going to visit the Browns today?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight. Let's go home. I'm planning to do so.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	Do you approve of this action?	That's good/not bad / terrible.
Szemrehányás	It's your fault. You shouldn't have acted like that. Why did you do that? How dare you do that?	It won't happen again, I promise. Mind your own business.
Bizonyosság, bizonytalanság	I wonder why they are so disappointed. Do you think this is real? Are you sure you want to go?	She is certainly tired. / She must be tired. It seems to be real. I'm not sure. Perhaps. Maybe.
Helyeslés, rosszallás	That was fine. It wasn't very nice of you, etc.	
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	I don't think so.	
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like? This photo shows...	It's…/ That's…/ It's a kind of…/ It's used for… It's big and comfortable.
Információ kérés, adás:	What time is it, please? What class are you in? Did you meet her last night? When will your friends arrive? How far is it? Excuse me. Where's the science lab?	It's half past twelve. I1m in Class 2B. Yes, I did Tomorrow evening. It's not very far. Turn tight. Go past the library. It's on the left.

	I'd like some information about the gallery, please. What time do you open and close? What did you see? What were they like?	Certainly. What would you like to know? We're open from 5 to 5. Nothing interesting. They were very kind.
Tudás, nemtudás	Where is she? Do you know if we may camp here?	I have no idea. I think you can.
Ismerés, nem ismerés:	Do you know Sam?	Yes, we have already met.
Válaszadás elutasítása	Can you tell me the way to ...?	I'm afraid, I can't, etc.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably/might come. She can't be very old. She must be 25.
Feltételezés, kétely	I doubt if he can do it. I don't suppose they can come any earlier. I suppose he is right.	
Ok, okozat	Why is that? What's the reason for that? What caused the accident?	Well, simply because she'd like to meet the teacher. He didn't give way; this is how it happened.
Cél, magyarázat	What's this used for? What's the point of that? How does it work? Can you tell me the way to..?	It's for cooking. It's to work with. You switch it on here Take the second turning on the right.
Emlékezés, nem emlékezés	Do you remember where you left it? Did you remember to lock the door?	I can't remember where I put my handbag. I have forgotten to lock the door.
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Could you do me a great favour? Could you give me a piece of paper? Would you pass me the sugar please? I'd like you to… Can you recommend a good dentist?	Yes, sure. Certainly. Yes, of course. I'm afraid I can't. Sorry, I can't.
Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight. Why don't we go to the cinema? Shall we meet at the station? Let's go out tonight. I suggest going to Prague.	Good idea. I'd prefer to stay at home. I'd rather not, etc.
Segítségkérés és arra való reagálás	Will you do the washing up for me, please?	Certainly. Not now. I am very busy.
Segítség felajánlása	Shall I bring you something from the shop? I'll do the ironing for you.	No, thank you. That would be kind of you.

Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday. Would you like to come to the cinema? Can we meet at seven? Let's meet on Sunday. Why don't we go skiing?	Yes, I am. Good idea. Yes, I'd love to. I'm sorry, I can't. Yes, great. I'm afraid, I can't. Good idea, let's go.
Kínálás és arra reagálás	Would you like a drink? What would you like? Have an orange. Here you are.Let me get you a drink.	That's very kind of you. An orange, please. Yes, please. No, thank you. Thank you.
Tanács és arra reagálás	What would you recommend? What shall I do? What do you think I should do? What advice would you give?	Why don't you…? I think you should… I don't think you should… You'd better…
Tiltás, felszólítás	Stop at the next corner. Come and take it. You mustn't smoke here. Don't worry.	
Reklamálás, panasz	It was terrible. It's too cold. I have a complaint. This doesn't work.	
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés Betűzés kérése, betűzés Nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értés ellenőrzése	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was? How do you spell it? Sorry, I don't understand. Sorry, what does that mean?
	Nem értés, magyarázatkérés, magyarázatértés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.
Párbeszéd strukturálása:	Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdés Elemek összekapcsolása Összefoglalás Beszélgetés lezárása	I'll tell you what; I've just had a thought. The question is how many. The trouble is, that…. And then… So… because…Firstly, secondly. Well, to sum it up, All in all. Well, it's been nice talking to you. Right…okay

	Helyesbítés	No, nowadays it is not the case.
	Kiemelés, hangsúlyozás	It's me who wants to go. The only problem here is…
Beszélgetésbe be- és kilépés	Beszédszándék jelzése Félbeszakítás Folytatás szándékának jelzése Befejezési szándék jelzése A partner mondanivalójának követése	Can I join in? Can I say something? I'm sorry, but…May I interrupt you? Just let me finish what I was going to say… Just one more thing, Finally… To sum up… Don't let me interrupt you.
Saját szöveg strukturálása	Példák megnevezése Témaváltás Visszatérés a témához Összefoglalás Helyesbítés Kiemelés, hangsúlyozás	Talking of books, I would… But there's also another thing… Going back to the subject… Well, to sum it up… No, I mean…. The only problem is…

MÁSODIK IDEGEN NYELV
NÉMET NYELV

A nyelvi előkészítő évfolyammal működő gimnáziumi képzésben folyó idegen nyelv oktatás általános célja az, hogy a tanulók két idegen nyelvből magas szintű, használható nyelvtudással hagyják el a közoktatást. *A 20/2012. (VIII. 31.). EMMI rendelet ennek megfelelően előírja, hogy „az iskolának a második idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamot követő, a 9–12. évfolyamokon folyó nevelési-oktatási szakaszban az oktatás feltételeit oly módon kell biztosítania, hogy* ***a képzést nyelvi előkészítő évfolyamon kezdő tanulók legalább ötven százaléka a tanulmányok befejezéséig vagy a KER szerinti B2 szintű államilag elismert nyelvvizsgát, vagy a KER szerinti B2 szintű idegennyelvtudásnak megfelelő emelt szintű érettségi vizsgát tegyen****.”*

A kezdő szintről induló második idegen nyelv ilyen magas szinten történő elsajátításához szükségesnek láttuk a második idegen nyelv bevezetését a nyelvi előkészítő év folyamán. Ez a heti 12 órás intenzív szakasz lehetővé teszi, hogy a tanulók előzetes nyelvtanulási tapasztalataikra építve, az első nyelvben már kialakított nyelvtanulási stratégiáik felhasználásával a tanév végére a kezdő szintről induló második idegen nyelvből is eljussanak a KER szerinti A2 szintre. Az öt év végére a kisebb óraszámú (heti 3 óra) 9-10. évet követően a 11-12. év heti 5 órás óraszáma lehetővé teszi, hogy a tanulók B1-B2 szintű nyelvtudásra tegyenek szert és ezzel lehetővé váljon számukra, hogy emelt szintű érettségi vizsgát tegyenek a második idegen nyelvből (is).

A két idegen nyelv párhuzamos intenzív tanulása az esetleges nyelvi interferencia ellenére inkább egymást erősítő – segítő folyamat, tudatosítja a nyelvtanulókban az egyes nyelvi kompetenciák általános sajátosságait, az egyes nyelvben megszerzett „savoir-faire” alkalmazhatóságát a másik nyelv tanulásában.

A tanulók motivációját növeli, ha a nyelvoktatás lehetőséget biztosít az őket érdeklő tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására és a kommunikációs és információs technológiák használatára. Tudatosítani kell a nyelvórai és az iskolán kívüli nyelvtanulás lehetőségeit, hogy ez is segítse a tanulókat az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

A tanár építhet a tanulók nyelvi kreativitására, problémamegoldó és kritikai gondolkodására. Ugyancsak hathatós segítséget jelent a tanulók számára, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, azok önálló javításában.

9.ny

A nyelvi előkészítő év intenzív nyelvtanulási szakasza két lépcsőben eljuttatja a tanulókat az A2 szintre.

A1 szint:

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. A tanuló már megért bizonyos célnyelvi fordulatokat, amelyek az anyanyelvében vagy első tanult idegen nyelvében is használatosak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A1 szint,** azaz az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetés követése, a rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közlések és kérdések megértése; az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatok kiszűrése.

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A1 szint,** azaz a beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; személyes adatokra vonatkozó kérdésfeltevés, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszadás a hozzá intézett kérdésekre; kommunikáció nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A1 szint,** azaz saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal rövid megnyilatkozások; munkájának egyszerű nyelvi eszközökkel történő bemutatása;

	a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Különböző szövegfajták olvasásában való jártasság a tanuló anyanyelvén és az első idegen nyelven.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A1 szint,** azaz az ismert nevek, szavak és mondatok megértése egyszerű szövegekben; az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatainak megértése az ismerős szavak, esetleg képek segítségével; a korosztálynak megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegének megértése, a szövegből néhány alapvető információ kiszűrése.
Fejlesztési egység	**Íráskészség**
Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció. Bizonyos írásbeli műfajok és jellegzetességeik ismerete. Az írást illetően esetleg már kialakult attitűdök.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A1 szint,** azaz ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszadás; minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása őt érdeklő, ismert témákról.

A2 szint:

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	**A1 szint,** azaz a tanuló már megért ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2 szint,** azaz Az ismert szavak, a leggyakoribb fordulatok megértése, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegének megértése; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	**A1 nyelvi szint**, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció. Személyes adatokra vonatkozó kérdések és válaszok.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2 szint,** azaz kommunikáció egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban számára ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részvétel rövid beszélgetésekben; kérdésfeltevés és válaszadás kiszámítható, mindennapi helyzetekben; gondolatok és információk cserélje ismerős témákról; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	**A1 szint**, azaz a tanuló bemutatja magát és környezetét egyszerű fordulatokkal és mondatokkal.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2 szint,** azaz Rövid, összefüggő beszéd egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal magáról és közvetlen környezetéről; megértetés a szintnek megfelelő témakörökben; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	**A1 szint**, azaz a tanuló megérti egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait, alapvető információkat keres nagyon egyszerű szövegekben. Tudja, hogy a szövegek címe, megformálása, a hozzá tartozó képek segítenek a szöveg megértésében.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2 szint,** azaz Az adott helyzetben fontos konkrét információk megtalálása egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben; egyszerű instrukciók megértése, a fontos információk kiszűrése egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid eseményeket tartalmazó szövegekből.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	**A1 szint**, azaz a tanuló minta alapján néhány közismert műfajban nagyon egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2 szint,** azaz összefüggő mondatok írása a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközeként történő használata egyszerű interakciókban; ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatok egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatsorokban, írásban történő kifejezése; minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegek írása őt érdeklő, ismert témákról.

A fejlesztés várt eredményei a nyelvi előkészítő év végén	**A2 szintű nyelvtudás.** A tanuló képes egyszerű hangzó szövegekből kiszűrni a lényeget és néhány konkrét információt. Részt tud venni nagyon rövid beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket kiszámítható, mindennapi helyzetekben, képes gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról. Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő szóbeli megnyilatkozásra egyszerű, begyakorolt mondatszerkezetek, betanult fordulatok, alapvető szókincs segítségével. Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, megtalálja a szükséges információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban. Összefüggő mondatokat, rövid tényközlő szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról minta alapján.

A továbbhaladás feltétele:

- egy A2 szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 50 %-os teljesítése.

9. ÉVFOLYAM

A 9. évfolyamtól a nyelvtanulás dinamikája lelassul. Az óraszám csökkenése nem teszi lehetővé gyors fejlesztést. Az A2 és a B1 szint között lényeges mennyiségi és minőségi különbségek vannak, így a 9. évfolyamon a megszerzett A2 szintű nyelvtudás megszilárdítása és A2+ szintre történő fejlesztése a cél.

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	**A2 szint**, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókincset és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ szint,** azaz gyakori fordulatok megértése, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; a világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések megértése; két beszélő közötti párbeszéd követése; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	**A2 szint,** azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról. Rövid beszélgetésekben vesz részt. Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben.

	Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ szint,** azaz kommunikáció közvetlen információcserét igénylő feladatokban a mindennapi élet során felmerülő nyelvi helyzetekben egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részvétel rövid beszélgetésekben; kérdésfeltevés és válaszadás kiszámítható, mindennapi helyzetekben; gondolatok és információk cseréje ismerős témákról, érzelmek, vélemény egyszerű megfogalmazása; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	**A2 szint,** azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ szint,** azaz rövid, összefüggő beszéd egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal ismerős témákban; ismerős témakörökben érthető beszéd, előre eltervezett mondanivaló folyamatos kifejtése; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	**A2 szint**, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében. Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ szint,** azaz egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegek lényegének megértése, belőlük fontos konkrét információk kiszűrése; Fontos információk kiszűrése, érzelmek, álláspontok, vélemények azonosítása egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid leíró vagy elbeszélő szövegekből.

Fejlesztési egység	**Íráskészség**
Előzetes tudás	**A2 szint,** azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak. Ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatsorokban fejezi ki írásban. Néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**A2+ szint,** azaz egyszerű, rövid, összefüggő szöveg írása a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról; az írás kommunikációs eszközeként történő használata egyszerű interakciókban; ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatok, érzések és vélemény megfogalmazása egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt rövid, összefüggő szövegben; minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid szövegek írása őt érdeklő, ismert témákról.

A fejlesztés várt eredményei a 9. év végén	**A2+ szintű nyelvtudás.** A tanuló képes világos, mindennapi beszédből kiszűrni a lényeget és az adott helyzetben fontos konkrét információt, ha az számára ismerős témában folyik. Kiszámítható, mindennapi helyzetekben egyszerű nyelvi eszközökkel és begyakorolt fordulatokkal részt tud venni beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket, gondolatokat és információt cserélni, véleményt nyilvánítani. Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő szóbeli megnyilatkozásra egyszerű, begyakorolt mondatszerkezetek és a témának megfelelő szókincset használva. Megért ismerős témákról írt rövid autentikus szövegeket, megtalálja az általános információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban. Egyszerű rövid, összefüggő szöveget alkot írásban hétköznapi, őt érintő témákról.

A továbbhaladás feltétele:

- egy A2-B1-es szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 40 %-os teljesítése.

10. ÉVFOLYAM

A 9. évfolyamon a tanulók megszilárdítják A2 szintű nyelvtudásukat, és valamennyivel magasabb szintre, A2+ szintre jutnak. A 10. évfolyamon heti 3 órában hasonló haladási ütemben a B1 szint egyes elemeinek elsajátítása és begyakorlása történik meg, az elvárt szint a tanév végére a B1 mínusz.

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	**A2+ szint,** azaz a tanuló már megérti a gyakori nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó;

	megérti a rövid, világos és egyszerű megnyilatkozások, szóbeli üzenetek és közlések lényegét; egyre önállóban alkalmazza a megértést segítő alapvető stratégiákat.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1$^-$ szint,** azaz a köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban rendszeresen előforduló ismerős témákról. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése két beszélő esetén. A legfontosabb információk megértése képekkel támogatott hangzó anyagokban, amelyek az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	**A2+ szint,** azaz a tanuló kommunikál közvetlen információcserét igénylő feladatokban a mindennapi élet során felmerülő nyelvi helyzetekben egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; részt vesz rövid beszélgetésekben, kérdéseket tesz fel és válaszol, gondolatokat cserél ismerős témákról; képes érzelmeket, véleményt egyszerűen megfogalmazni; egyre több kompenzációs stratégiát tud alkalmazni, hogy megértesse magát, illetve megértse beszédpartnerét.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1$^-$ szint,** azaz boldogulás a mindennapi élet legtöbb nyelvi helyzetében spontán módon. Gondolatok cseréje, véleménynyilvánítás, érzelmek kifejezése az érdeklődési körbe tartozó témákkal kapcsolatban. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete, egyre kevesebb zökkenővel történő alkalmazásuk. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	**A2+ szint,** azaz a tanuló ismerős témakörökben viszonylag folyamatosan, összefüggően fejezi ki magát egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel és intonációval.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1$^-$ szint,** azaz Önkifejezés begyakorolt szerkezetekkel a szintnek megfelelő témakörökben. A folyamatoshoz közelítő, érthető beszéd, a mondanivaló nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének kifejtése megközelítő pontossággal.

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	**A2+ szint**, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében. Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat, azonosít álláspontokat, véleményeket és érzelmeket egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1$^-$ szint,** azaz hétköznapi nyelven írt, érdeklődési körhez kapcsolódó, lényegre törő autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegek megértése. Az érvelés gondolatmenetének felismerése.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	**A2+ szint,** azaz a tanuló összefüggő szövegeket alkot olyan témákról, amelyek közvetlen környezetére, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak, ezekben egyszerűen meg tudja fogalmazni gondolatait, érzéseit és véleményét. Néhány műfajban egyszerű és rövid, szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1$^-$ szint,** azaz egyszerű, rövid, összefüggő szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli beszámoló eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről. Írásbeli interakció elkezdése, fenntartása és befejezése. Jegyzetet készítése olvasott és hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötletről. Minták alapján több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.

A fejlesztés várt eredményei a 10. év végén	**B1$^-$ nyelvi szint** A tanuló képes főbb vonalaiban megérteni a köznyelvi beszédet, ha az számára rendszeresen előforduló, ismerős témákról folyik. A mindennapi élet legtöbb helyzetében boldogul, gondolatokat cserél, véleményt mond, érzelmeit kifejezi és stílusában a kommunikációs helyzethez alkalmazkodik. A tanuló képes begyakorolt szerkezetekkel érthetően, folyamatoshoz közelítően beszélni. Az átadott információ lényegét megközelítő tartalmi pontossággal fejti ki. Megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő, autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegekben az általános vagy részinformációkat. A tanuló több műfajban is képes egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban már kezdenek megjelenni műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.

A továbbhaladás feltétele:

- egy A2 – B1-es szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 50 %-os teljesítése.

11. ÉVFOLYAM

Az óraszám növekedése és a tanulók életkora erősebb ütemű fejlődést tesz lehetővé. A tanév végére a tanulók elérik, egyes tanulók akár meg is haladhatják a B1-es nyelvi szintet – ezáltal eleget tesznek a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	**B1$^-$ szint**, azaz a tanuló főbb vonalaiban megérti a köznyelvi beszédet a számára rendszeresen előforduló ismerős témákról. Megérti a legfontosabb információkat az aktuális eseményekről szóló vagy az érdeklődési köréhez kapcsolódó rádió- és tévéműsorokban, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz **i**smerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	**B1$^-$ szint**, azaz a tanuló felkészülés nélkül megbirkózik a mindennapi élet legtöbb helyzetével. Gondolatokat cserél, véleményt mond az érdeklődési körébe tartozó témákról. Boldogul a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben. Stílusában, regiszterhasználatában legtöbbször alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Gondolatok cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	**B1$^-$ szint** azaz a tanuló már változatosabban és részletesebben tudja bemutatni a családját, más embereket, lakóhelyét, tanulmányait, iskoláját stb.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	**B1$^-$ szint**, azaz a tanuló megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek fő gondolatait. Tudja, hogy a szövegek olvasásakor a helyzetnek megfelelő stratégiákat kell alkalmaznia, és képes az ismeretlen elemek jelentését a szövegkörnyezet segítségével kikövetkeztetni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges részinformációk kiszűrése.

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	**B1$^-$ szint,** azaz a tanuló egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi témákról. Írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről; írásbeli interakciót kezdeményez, fenntartja és befejezi. Jegyzetet készít olvasott vagy hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötleteiről. Minták alapján rövid, lényegre törő szövegeket alkot az ismert műfajok főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B1 szint,** azaz részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.

A fejlesztés várt eredményei a 11. év végén	**B1 nyelvi szint.** A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról. Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez. Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő. Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek. Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.

A továbbhaladás feltétele:

- egy A2 – B1 -es szintű, az iskola által összeállított év végi (május második fele) komplex mérés minimum 60 %-os teljesítése.

12. ÉVFOLYAM

Az heti 5 órás óraszám lehetővé teszi, hogy a minimumszintet B2 mínuszban határozzuk meg, ugyanakkor a tanulók egy része eljut a B2 szintre, amely a sikeres (jeles) osztályzatú emelt szintű érettségi követelményeinek felel meg.

Fejlesztési célok és az elvárt minimumszint az egyes készségekre lebontva

Az alábbi táblázatok csak összefoglaló jelleggel tartalmazzák az előzetes tudást (bemeneti szint), a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait és az év végén elvárt minimumszintet. Az egyes szintekre vonatkozó részletes leírást - *a fejlesztés tartalmát*- a helyi tanterv élő idegen nyelvekre vonatkozó fejezetének bevezetője tartalmazza.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	**B1 szint**, azaz a tanuló már megért lényeges információkat, amelyek olyan ismert témákhoz kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő. Ki tudja szűrni a fontos információkat azokból a rádió- és tévéadásokból, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 ⁻ szint,** azaz a köznapi és tanulmányi életben elhangzó nem túl hosszú beszédek megértése, ha normális beszédtempóban akcentus nélkül beszélnek. Konkrét témájú üzenetek megértése, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak. Érvelés követése, amennyiben a téma ismerős, és a beszéd menete jól követhető. Az anyanyelvű beszélők közötti társalgás követése.

Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	**B1 szint,** azaz a tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely külföldi utazás során adódik. Előkészület nélkül részt tud venni a személyes jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban (pl. család, szabadidő, munka, utazás, aktuális események).
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 ⁻ szint,** azaz folyékony, viszonylag helyes nyelvhasználat általános és tanulmányokkal kapcsolatos témákban Gondolatok, vélemény és egyszerű érvek, valamint az érzelmek kifejezése. Vélemények ütköztetése a mindennapi és a tanulás során előforduló helyzetekben. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban. Kommunikáció kezdeményezése, fenntartása és lezárása vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	**B1 szint**, azaz a tanuló már el tudja mesélni egyszerű mondatokkal élményeit, álmait, reményeit, céljait. Röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét. El tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 ⁻ szint,** azaz világos, leírás és bemutatás, előadás tartása az érdeklődési körhöz és a tanulmányokhoz kapcsolódó témákban. A fontos gondolatok kiemelése, és a mondanivaló alátámasztása példákkal. Annak megtervezése, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint a hallgatóságra tett hatás figyelembe vétele. Önálló megnyilatkozás, témakifejtés (gondolatok, vélemény) vizuális és verbális segédanyagok alapján.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	**B1 szint**, azaz a tanuló képes a főként standard nyelven megírt, tevékenységéhez, tanulásához kapcsolódó szövegek megértésére. Magánlevélben megérti az események, érzelmek és kívánságok leírását.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 ⁻ szint,** azaz az érdeklődési köréhez kapcsolódó szövegek elolvasása és megértése. Viszonylag hosszabb és összetettebb szövegek gyors átolvasása, a lényeg megtalálása. Önálló olvasás, az olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően. Hosszabb szövegekben is az író álláspontjának, nézőpontjának megértése.
Fejlesztési egység	**Írás**

	Előzetes tudás	**B1 szint**, azaz a tanuló tud egyszerű, folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról. Be tud számolni élményeiről és benyomásairól.
	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	**B2 ⁻ szint,** azaz összefüggő szövegek írása érdeklődési körrel és tanulmányokkal kapcsolatos számos témakörben és műfajban. vélemény kifejtése elvont témákról is. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek feljegyzése. Az adott műfaj hagyományainak követése.

A fejlesztés várt eredményei a 12. év végén	**B2 ⁻ szintű nyelvtudás**. A tanuló képes megérteni a konkrét általános témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét. Részt vesz az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. Folyamatos interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, ha a beszélgetés normál beszédtempóban zajlik. Világos, leírást ad az érdeklődésével kapcsolatos témákban. Ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját. Elolvas a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Több műfajban is képes szöveget alkotni érdeklődési körének megfelelő általános témákban, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról.

NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ

NÉMET

MÁSODIK (KEZDŐ) IDEGEN NYELV

A témaköröknél (témáknál), kommunikációs eszközöknél, fogalomköröknél (nyelvtan) évfolyamonként **csak** az **új ismeretek** vannak feltüntetve. Az előző évfolyamok témái, kommunikációs eszközei, nyelvtani ismeretei természetesen ismétlődnek.

TÉMAKÖRÖK A 9/NY ÉVFOLYAMRA

Témák	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban. Családtagok bemutatása	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás. *Etika*: generációk kapcsolata, családi élet.
Ember és társadalom Baráti kör Emberek külső és belső jellemzése. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Ünnepek, családi ünnepek. Ajándékozás, ünnepi készölődés, szervezés. Öltözködés, divat. Tolerancia Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. Konfliktusok és kezelésük.	*Etika*: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismere*tek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz. *Technika, életvitel és gyakorlat*: tudatos vásárlás. *Földrajz; biológia-egészségtan*: biotermékek.
Környezetünk Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása, bútorok). Lakáskeresés. Lakberendezési stílusok. Teendők otthon és a ház körül. Lakhatási formák, együttélés másokkal. Az együttélés szabályai. Szórakozási lehetőségek. Időjárás Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben Különleges építészeti stílus a célországban.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékosság, újrahasznosítás. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.* lakóhely és környék hagyományai. *Biológia-egészségtan*: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág. *Földrajz*: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.
Az iskola Saját iskolájának bemutatása	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a tudás

Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Iskolai sikerek, sikertelenség. Tanulmányi eredmény. A nyelvtanulás a nyelvtudás szerepe, fontossága. Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az ismeretszerzés különböző módjai. Iskolarendszer a célországban. Iskolai tapasztalatok, lehetőségek az oktatási rendszerben. Továbbképzési lehetőségek.	fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. *Informatika*: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
A munka világa Diákmunka, nyári munkavállalás. Foglalkozások és a továbbtanulás vagy munkába állás Továbbképzések, tanulási lehetőségek. Az iskolán kívüli tanulás. Szakmai gyakorlat. Telefonálás a munkahelyen. Munka és szabadidő. A hivatás megtalálása.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: pályaorientáció és munka.
Életmód Napirend, időbeosztás; mindennapi teendők, napszakok A helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében Sport-stressz, Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Étkezés családban, vendégségben, éttermekben, gyorséttermekben. Receptek Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (háziorvos, alternatív gyógymódok) **Ételspecialitások hazánkban és más országokban (**Étkezési szokások és ételek a célországban) Bevásárlás.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. *Biológia-egészségtan*: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. *Testnevelés és sport*: a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.
Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban	*Földrajz:* más népek kultúrái. *Magyar nyelv és irodalom*: különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete. *Informatika*: e-könyvek, médiatudatosság. *Testnevelés és sport*: táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. *Ének-zene*: népzene, klasszikus zene, popzene. *Dráma és tánc*: a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés. *Vizuális kultúra*: művészi alkotások leírása, értelmezése.

Utazás, turizmus A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Turistaként a célországban. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. *Földrajz*: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.
Gazdaság és pénzügyek A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank,). Pénzkezelés a célnyelvi országokban.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. *Matematika*: alapműveletek, grafikonok értelmezése. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezsi, zsebpénz.

KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK A 9/NY ÉVFOLYAMRA

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Megszólítás	Entschuldigung…
Köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
Köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!
Bemutatkozás Családtagok, barátok bemutatása	Ich heiße / Ich bin… Ich komme aus… Er heißt… Das ist mein Freund …..
Megszólítás	Entschuldigung, Verzeihung
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? Was fehlt dir? Ich habe Halsschmerzen.
Bocsánatkérés, engesztelés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum…! Danke. Fröhliche Weihnachten. Gute Besserung!
Személyes levélben megszólítás, elköszönés Anzeigen lesen und schreiben Anfrage schreiben Meghívó Um etw. schriftlich bitten	Lieber Karl Viele Grüße Dein(e)…, Ich habe Geburtstag und mache eine Party.
Köszönés, elköszönés, üzenethagyás telefonban	Hier spricht… /Ich möchte…/ Bitte rufen Sie zurück/ Auf Wiederhören!
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Sajnálkozás	Es tut mir Leid! So ein Pech!

Öröm	Ich freue mich, dass…/ Toll!
Elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima.. Schade, dass…
Csodálkozás	Oh, das ist aber schön!
Remény	Ich hoffe, du kannst kommen!
Bánat	Schade, dass…
Bosszúság	Das ist aber schlimm! Wie peinlich! Das gibt's doch nicht!
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Véleménykérés és arra reagálás	Magst du….. ? Ja. Meiner Meinung nach ist die Aufgabe zu schwer.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
Egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Das stimmt aber nicht! Er hat Recht.
Tetszés, nemtetszés Érdeklődés tetszés, nemtetszés iránt és arra reagálás	Das finde ich gut / blöd/ toll! Wie findest du….?
Akarat, kívánság, képesség	ich will…, Ich will das nicht. ich möchte…, Ich möchte nach Hause gehen. ich kann… Ich kann jetzt mitgehen. Ich soll pünktlich zu Hause sein.
Ígéret	Ich mache das schon!
Szándék, terv	Ich will / werde schnell abwaschen. Wollen wir…?
Érzelmek kifejezésének eszközei Dicséret, kritika Tárgyak, események, jelenségek értékelése és arra való reagálás	Toll! Echt! Blödsinn! Das passt (nicht) Das wäre nicht nötig.
Csodálkozás, együttérzés kifejezése	Wirklich? Nicht zu glauben! Stell dir mal vor!
Összehasonlítás	Das finde ich interessant/seltsam. Bei uns gibt es auch/ nicht. Bei uns ist das genauso/anders.
Reklamáció	Die Suppe ist zu kalt.
Tanácsadás és arra reagálás	Fragen Sie nach! / Man sollte../
Saját vélemény kifejtése szóban és írásban : Probléma, sérelem kifejezése Kifogás, ürügy kifejezése Kételkedés Bizonytalanság, hezitálás kifejezése	Ich würde gern Mir gefällt nicht so gut. Ja, eigentlich schon. Wenn ich ehrlich bin,….
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist mein Bruder.… Meine Mutter ist schön.
Események leírása	Zuerst erreichten wir den Berg, dann sind wir hochgestiegen, und zum Schluss haben wir die Burg besichtigt.
Információkérés, információadás (személyre vonatkozó információk)	Wie ist das Zimmer? Prima. /Wie alt bist du? 12. Können Sie mir bitte sagen….? Wie heißen Sie? Woher kommen Sie? Ich interessiere mich für….

Igenlő vagy nemleges válasz árnyalt kifejezései	ja, nein, nicht, kein, doch Ich habe kein Geld. Doch, ich spiele auch!
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht). Ich habe keine Ahnung.
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht.
Történetmesélés eszközei	
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Kérés	Ein Buch, bitte! Gibst du mir ein Buch, bitte?
Tiltás, felszólítás	Öffne die Tür, bitte! Kommt spielen!
Javaslat és arra reagálás (egyetértés, egyet nem értés) kifejezésének árnyaltabb eszközei	Möchtest du einen Tee? Ja, gerne! Können wir gehen?
Meghívás és arra reagálás (szóban és írásban) Termine vereinbaren	Kommst du? Ja. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.
Kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.
Reklamálás	Entschuldigung ich habe ein Problem
Tanácskérés és adás	Du sollst….
Ajánlás és arra reagálás	Darf ich dir ……empfehlen?
Segítség felajánlása, elfogadása	Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte? Sag es noch einmal!
Nem értés	Ich verstehe nicht.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?

FOGALOMKÖRÖK A 9/NY ÉVFOLYAMRA

Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség,	Präteritum Perfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Präsens+Zeitangabe	Morgen gehe ich schwimmen
		sich-Verben	Ich freue mich.
	személytelenség	es	Es ist warm. Es schneit.
	vonzatos igék		
	szenvedő szerkezet	Passiv Präsens	Sie werden am Flughafen abgeholt.
	műveltetés		
	visszaható igék	sich-Verben; Reflexive Verben	Ich freue mich. Ich wasche mich
		Verben mit Wechselpräpositionen	hängen, legen-liegen, stellen-stehen
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
		von, -s	Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás	Lokale Adverbien	hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten…
	Hol? Hová?	Wechselpräpositionen in, auf, vor, hinter, neben (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		Präpositionen mit dem Akkusativ	Kommen Sie die Strasse entlang!
		Präpositionen mit dem Dativ(zu, nach)	Die Zeitschriften sind bei meiner Freundin.
Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie	Ich spiele oft mit Peter.

		einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser, voriger gegen vor, für vor-nach-bei bis, ab	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.
	időtartam	Wie lange? von … bis seit	Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.
	időhatározó		heute, gestern ….
	események sorrendisége		Zuerst, dann, später
Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert	Der vierte auf dem Foto bin ich.
Minőségi viszonyok			
	melléknév	Wie? Prädikatives Adjektiv	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima. Sie ist schön.
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklination)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
	hasonlítás	so…, wie als	Er ist nicht so groß, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.
Modalitás		möchte- können, wollen, müssen sollen mögen, dürfen	Ich möchte ein Eis. /Ich mag Eis Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause gehen. Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.
	feltételesség	Konditionalsatz (Indikativ) Präsens Konditionalsatz mit „würde”	Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.

		Wäre, hätte Höflichtskeitform: würde, könnte,sollte	Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!
Esetviszonyok			
	névszók a mondatban (egyes és többes szám)	Nominativ Akkusativ Dativ (definiter und indefinierter Artikel) Genitiv Namen	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt dem/einem Freund die Hand. Peters Vater
	Tagadás	Negativartikel	kein
		Präpositionaladverbien	Worauf? Darauf
	módhatározó	als	
Módosítószó		Vergleichspartikel:	als, wie
Logikai viszonyok			
	alárendelések	Kausalsatz Objektsatz Temporalsatz	Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben. Ich weiß (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist. Als ich jung war,…. Immer wenn ich hier bin, dann gehe ich ins Schwimmbad.
Szövegösszetartó eszközök			
	kötőszók		und/oder/aber/denn deshalb, trotzdem
			(ohne, während)
	névmások	Personalpronomen Nom./Akk.	ich-mich
		Definit-/Indefinitpronomen	
		Demonstrativpronomen	
			man
	határozatlan névmás		
	kérdőszavak	Wortfrage Satzfrage	Wer? Was? Wohin? Wo? Kommst du? Ja-Nein Kommst du nicht? Doch
	Szórend	Aussagesatz Satzfrage Verbklammer (Verbposition im Satz)	Ich heiβe… Spielst du mit? Ich möchte kein Eis essen. Ich habe das Buch nicht gelesen.

		Stellung der Objekte im Satz	Er gibt seinem Freund die Hand. Er gibt sie ihm.
Függő beszéd	jelen időben		Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.
Szóképzés	mellékneveknél, főneveknél és igéknél	un-, los-, -ung, -bar, -isch, -ig, -chen, -ung, -er, -in összetétellel	
Egyebek			Jemand-niemand; schon-noch nicht; etwas-nichts
			Richtungen: rein, raus, runter

TÉMAKÖRÖK A 9. ÉVFOLYAMRA

Témák	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család Személyes tervek. A tanuló személye. Egyén és család nálunk és a célországokban	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás. *Etika*: generációk kapcsolata, családi élet.
Ember és társadalom Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. A szerencse szerepe mindennapjainkban, babonák, hiedelmek. Kisebb szerencsétlenségek a mindennapokban. Különleges életutak Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság) Tradíciók Elkötelezettség	*Etika*: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismere*tek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz. *Technika, életvitel és gyakorlat*: tudatos vásárlás. *Földrajz; biológia-egészségtan*: biotermékek.
Környezetünk A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). Költözködés. Kapcsolat a szomszédokkal, mindennapi konfliktusok. Extrém lakóhelyek, különleges lakások. -	*Technika, életvitel és gyakorlat*: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a

Ingázás a lakóhely és a munkahely között. Másképp élni: Különleges lakókörülmények, városrészek a célországban. Időjárás, éghajlat.	lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.* lakóhely és környék hagyományai. *Biológia-egészségtan*: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág. *Földrajz*: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.
Az iskola Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. A nyelvtanulás fortélyai, tanulótípusok, tippek a nyelvtanuláshoz. Két- és többnyelvűség, nyelv és kultúra	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. *Informatika*: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
A munka világa Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Állásajánlatok. Álláspályázat írásban és telefonon. - Önéletrajz, állásinterjú Team-munka Vállalkozás, saját ötletek megvalósítása. Egy vállalkozás megtervezése. Kreativitás a munka világában. Szabályok és feladatok a munkahelyen	*Technika, életvitel és gyakorlat*: pályaorientáció és munka.
Életmód Az egészséges életmód Gyógykezelés, specialisták. (háziorvos, szakorvos, alternatív gyógymódok). Plasztikai sebészet, szépség és egészség.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: testi és lelki egészség, balesetek

Életmód- és egészségügyi tanácsok.	megelőzése, egészséges ételek. *Biológia-egészségtan*: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. *Testnevelés és sport*: a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.
Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidős elfoglaltságok: A szabadidő eltöltése otthon. A művészetek szerepe a mindennapokban Mozi Televíziós műsorok, adók, műsorújság. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Olvasási szokások, könyvtípusok, műfajok, híres írók a célországból. Kulturális élet nálunk és más országokban. Sportolás	*Földrajz:* más népek kultúrái. *Magyar nyelv és irodalom*: különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete. *Informatika*: e-könyvek, médiatudatosság. *Testnevelés és sport*: táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. *Ének-zene*: népzene, klasszikus zene, popzene. *Dráma és tánc*: a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés. *Vizuális kultúra*: művészi alkotások leírása, értelmezése.
Utazás, turizmus Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. *Földrajz*: a kulturális élet földrajzi alapjai,

	nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.
Tudomány és technika A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. A média, hírek szerepe a mindennapokban	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika*: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. *Informatika*: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.
Gazdaság és pénzügyek Vásárlás, szolgáltatások - fodrász Reklámok.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. *Matematika*: alapműveletek, grafikonok értelmezése. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezsi, zsebpénz.

KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK A 9. ÉVFOLYAMRA

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Hivatalos levélben megszólítás, elköszönés a levél megformálása Állásra jelentkezni	Sehr geehrte(r), Mit freundlichen Grüβen
Telefon	Würden Sie mich bitte mit ….verbinden?
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Csodálkozás	Das ist zu schön, um wahr zu sein
Kritika és arra reagálás	Wir hatten doch abgemacht,… Meinetwegen. Das ist eine Frechheit!
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Véleménykérés és arra reagálás	Wie wäre es, wenn….?
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Du weiβt doch…, Ja, das ist schon möglich
Egyetértés, egyet nem értés	Das kommt für mich nicht in Frage Wie wäre es wenn,….
Tetszés, nemtetszés Érdeklődés tetszés, nemtetszés iránt és arra reagálás	Da irrst du aber Du Arme; Das kann ich gut verstehen.
Tanácsadás és arra reagálás	Was würden Sie mir empfehlen? An Ihrer Stelle würde ich…
Fontosság	Ich finde es total wichtig, dass
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Események leírása	Stell dir vor …; Das ist vor …..Jahren/…Monaten passiert
Információkérés, információadás	Dürfte ich etwas fragen?
Igenlő vagy nemleges válasz árnyalt kifejezései	Es kommt darauf an,… Das muss ich mir noch überlegen
Okok iránt érdeklődni	Warum/Wieso/Weshalb
Történetmesélés eszközei	Das muss gemacht werden
Statisztika elemzése	Die Statistik zeigt… Die Hälfte/Drei Viertel…….; doppelt so viel…; jeder zweite…
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Nincs új eszköz	
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Visszakérdezés, ismétléskérés	Was, das stimmt nicht?
Nem értés	Könnten Sie bitte das wiederholen? …..habe ich noch nie gehört. Ach, du meinst….
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	Wenn Sie etwas deutlicher sprechen würden, (dann) könnte ich Sie besser verstehen

Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	múltidejűség,	Präteritum PlusquamperfektPerfekt	kam, brachte. hatte gefunden/ war gegangen
	személytelenség	es	Es ist einfach Wie geht es dir? Es regnet. Es ist Sommer.
	vonzatos igék		
	szenvedő szerkezet	Passiv Präsens mit Modalverb	Sie muss operiert werden.
		brauchen + zu+Inf.	Sie brauchen nicht weiterzureden
	feltételes mód	Konjunktiv II.	würde+Inf. Hätte ich doch weitergeträumt!
Birtoklás kifejezése			
		Genitiv	Rat einer Spezialistin
	események sorrendisége		Ich habe mich umgedreht. Der Baum war umgefallen
Modalitás			
	feltételesség	Irreale Wünsche	Hätte ich doch….
Esetviszonyok			
	okhatározó	wegen+Genitiv	wegen des Freundes
	megengedő	trotz+Genitiv	trotz des Angebots
Módosítószó		Gradpartikel	total, echt, wirklich
Logikai viszonyok			
	alárendelések	Temporalsatz Relativsatz Irrealer Bedingungssatz	Als ich in Österreich war… Da ist der Mann, der… Wenn Sie etwas deutlicher sprechen würden, (dann) könnte ich Sie besser verstehen.
		Infinitivsatz	Ich habe keine Lust, Ärger zu bekommen. Ich fahre, um Ruhe zu finden/damit ich Ruhe finde Du sollst schreiben, (an)statt nur anzurufen. Du solltest nicht kommen, ohne die Eltern zu fragen.
Szövegösszetartó eszközök			
	kötőszók		obwohl, trotzdem
		Zweiteilige Konjunktionen	nicht nur…sondern auch; zwar…aber; entweder…oder
	névmások	Relativpronomen	

TÉMAKÖRÖK A 10. ÉVFOLYAMRA

Témák	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család Személyes tervek. Személyes elkötelezettség Példaképek	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás. *Etika*: generációk kapcsolata, családi élet.
Ember és társadalom Emberek külső és belső jellemzése. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, Más kultúrák Baráti kör. Női és férfi szerepek, ismerkedés. Társkeresés, szerelmi csalódások. Viselkedései szabályok, udvarias viselkedés. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Példaképek, példamutató viselkedés. Civil és politikai szerepvállalás. Egyesületi élet, civil kezdeményezések. Történelmi és politikai események a célországból. Politikai pártok. Egyén és közélet. Az Európai Unió. Lelkiismereti kérdések. Társadalmi szokások nálunk, más országokban és a célországokban. Társadalmi viselkedésformák Tegeződés és magázódás. Tradiciók Elkötelezettség Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élőkkel	*Etika*: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismere*tek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz. Berlin és Németország a XX-XXI. században *Technika, életvitel és gyakorlat*: tudatos vásárlás. *Földrajz; biológia-egészségtan*: biotermékek. Svájc, Ausztria
Környezetünk A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások A városi és a vidéki élet összehasonlítása. AU A lakóhely és környéke fejlődésének problémái	*Technika, életvitel és gyakorlat*: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.* lakóhely

	és környék hagyományai. *Biológia-egészségtan*: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág. *Földrajz*: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.
Az iskola A nyelvtudás szerepe, fontossága. Az ismeretszerzés különböző módjai.	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. *Informatika*: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
A munka világa Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. A munkavállalás körülményei Németországban	*Technika, életvitel és gyakorlat*: pályaorientáció és munka.
Életmód Az egészséges életmód Ételrendelés telefonon és interneten. Életünk és a stressz. Hétköznapi konfliktusok, problémák.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. *Biológia-egészségtan*: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. *Testnevelés és sport*: a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.
Szabadidő, művelődés, szórakozás A művészetek szerepe a mindennapokban.	*Földrajz:* más népek kultúrái.

Kulturális élet nálunk és más országokban Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.	*Magyar nyelv és irodalom*: különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete. *Informatika*: e-könyvek, médiatudatosság. *Testnevelés és sport*: táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. *Ének-zene*: népzene, klasszikus zene, popzene. *Dráma és tánc*: a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés. *Vizuális kultúra*: művészi alkotások leírása, értelmezése.
Utazás, turizmus A közlekedés szabályai, konfliktusok a közlekedés során. Turisztikai célpontok. Célnyelvi és más kultúrák. Szokások, életmód, látnivalók a célországban és nálunk. Különleges szokások az európai kultúrkörben. Saját országom bemutatása, a haza fogalma és jelentése az egyén életében. Kulturális sokszínűség.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. *Földrajz*: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.
Tudomány és technika Tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Technikai problémák a mindennapokban. Használati utasítások. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika*: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. *Informatika*: számítógépen

	keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.
Gazdaság és pénzügyek A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások Fogyasztás, reklámok. Nők a reklámokban, előítéletek. Hasznos és haszontalan termékek. Szokatlan termékek. A fogyasztó lehetőségei és jogai. Panaszkezelés. Hatóságok, hivatali ügyintézés. Jogi tanácsadás	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. *Matematika*: alapműveletek, grafikonok értelmezése. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezsi, zsebpénz.

KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK A 10. ÉVFOLYAMRA

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Hivatalos levél: hirdetésre válaszolni; írásban panaszt benyújtani Olvasói levél Személyes történet elmesélése írásban	Sehr geehrte(r), Mit freundlichen Grüβen
Bocsánatkérés, engesztelés és arra reagálás	Tut mir leid, das ist mir wirklich unangenehm… Das ist nicht in Ordnung.
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Sajnálkozás	Tut mir leid, das ist mir wirklich unangenehm.
Elégedettség, elégedetlenség /kritika	Das gibt's doch nicht!
Meglepettség	Das wundert mich/überrascht mich.
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da sehe ich leider nur eine Möglichkeit, nämlich…

Egyetértés, egyet nem értés	Das Gefühl kenne ich.
Panasz	Das kann man doch nicht machen.
Akarat, kívánság, képesség	Vielleicht wird es ja…/Am liebsten wäre es mir, wenn..
Összehasonlítás	Das finde ich interessant/seltsam. Bei uns gibt es auch/ nicht. Bei uns ist das genauso/anders.
Tanácsadás és arra reagálás	Ehrlich gesagt, das würde ich…
Saját vélemény kifejtése szóban és írásban : Kritika	 Ehrlich gesagt hat man den Eindruck, dass/als ob…
Értékelés	Ich bin für / gegen Verbot, weil…
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Nincs új eszköz	
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Kérés	Könnten Sie mir vielleicht…..
Javaslat és arra reagálás (egyetértés, egyet nem értés) kifejezésének árnyaltabb eszközei	Grundsätzlich würde ich dir ja zustimmen, aber…
Meghívás és arra reagálás (szóban és írásban) Termine vereinbaren	Während ich…, könntest du schon mal… Vorher müssen wir aber noch…
Reklamálás	Ich musste leider feststellen, dass…
Tegezés felajánlása, elfogadása	Ich fände es schön, wenn wir uns duzen.-Ja, gern
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Nincs új eszköz	

FOGALOMKÖRÖK A 10. ÉVFOLYAMRA

Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	jövőidejűség	Futur I.	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
	szenvedő szerkezet	Passiv Präteritum Passiv Perfekt	Sie wurde operiert. Sie ist operiert worden.
Térbeli viszonyok			
		innerhalb – auβerhalb + Genitiv	
Időbeli viszonyok			
		seit(dem) ;bis; indem;	
	események sorrendisége	während bevor Nachdem	Ich mache HA, während ich Musik höre. Bevor du wegfährst, mach deine Aufgaben! Nachdem du deine Aufgaben gemacht hast, darfst du fahren.

Minőségi viszonyok			
	folyamatos melléknévi igenév	Partizip Präsens	das fahrende Flugzeug
	befejezett melléknévi igenév	Partizip Perfekt	das gelesene Buch
	melléknévfokozás		
	hasonlítás	als ob	
Modalitás			
	feltételesség	als ob	….., als ob wir zu Hause wären
	felszólítás		Du sollst jetzt Schach spielen!
Esetviszonyok			
		n-Deklination	den/einen Kollegen
		auβer + Dativ	auβer meinem Vater
Logikai viszonyok			
	alárendelések	Relativsatz mit Präpositionen Relativsatz	Da ist der Mann, mit dem… alles, was
Szövegösszetartó eszközök			
	kötőszók		da (=weil) ohne dass / ohne… zu
		Zweiteilige Konjunktionen	je…desto; weder…noch
	névmások	Relativpronomen	was, wo
Szóképzés	melléknévből		bekannt-der Bekannte

TÉMAKÖRÖK A 11. ÉVFOLYAMRA

Témák	Kapcsolódási pontok
Személyes vonatkozások, család A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. A család szerepe az egyén és a társadalom életében Családi élet, családi kapcsolatok. Konfliktusok a családban és azok megoldása. Konfliktuskezelés, tanácsadás. Az együttélés formái Egyén és család nálunk és a célországokban. Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás. *Etika*: generációk kapcsolata, családi élet.
Ember és társadalom A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel Kapcsolattartás más országbeli barátokkal. Kapcsolatteremtés új barátokkal. Kulturális különbségek (Ismerkedés az interneten – „levélbarátság” - Brieffreunde) Emberek külső és belső jellemzése.	*Etika*: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők,

Baráti kör. Öltözködés, divat: A divat szerepe a mindennapokban. Öltözködés és személyiség, szépségideál, önértékelés. Márkás ruhák, kreativitás. Kedvenc ruhadarabok - Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése Konfliktusok és kezelésük. Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság) Barátság és szerelem régen és ma. Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése Társadalmi szokások nálunk és a célországokban. Más kultúrák Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Szociális munka, önkéntesség a célországban és nálunk. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.	szegények és gazdagok. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismere*tek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz. *Technika, életvitel és gyakorlat*: tudatos vásárlás. *Földrajz; biológia-egészségtan*: biotermékek.
Környezetünk Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért? Személyes elkötelezettség; szociális munka	*Technika, életvitel és gyakorlat*: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia-takarékosság, újrahasznosítás. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek.* lakóhely és környék hagyományai. *Biológia-egészségtan*: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág. *Földrajz*: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.
Az iskola Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban.	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a tudás fogalmának

A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. –Diákcsere; Diákként egy új országban. Az ismeretszerzés különböző módjai. - Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban - projektek az iskolában. Iskolaújság. Iskolai élet és rendszer a célországban és más országokban Konfliktusok diákok és tanárok között az iskolában. Fiúk és lányok az iskolában. Továbbtanulás, iskolatípusok közötti választás. Érdekképviselet (DÖK), társadalmi élet az iskolában. Az iskolai élet régen és ma; az ideális iskola	átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. *Informatika*: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
A munka világa Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Munkaügyi tanácsadás fiataloknak. Szakmai gyakorlat. Álommunka, a hivatás megtalálása. Önéletrajz, állásinterjú. A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban Divatszakmák Állásajánlat – Nyári munka Tipikus (?) férfi és női munkák	*Technika, életvitel és gyakorlat*: pályaorientáció és munka.
Életmód Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.)	*Technika, életvitel és gyakorlat*: testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. *Biológia-egészségtan*: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. *Testnevelés és sport*: a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.
Szabadidő, művelődés, szórakozás Szabadidős elfoglaltságok, különleges hobbik. (Statisztikai adatok elemzése) Szabadidős tevékenységek, bulik megszervezése. A modern zene – koncertek ; Zenekarok. A művészetek szerepe a mindennapokban. Sportolás mint a szabadidő hasznos eltöltése (szabadidő-sport); sport az iskolában Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban. Az infokommunikáció szerepe az emberi kapcsolatok fenntartásában.	*Földrajz:* más népek kultúrái. *Magyar nyelv és irodalom*: különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a popzene új szóbeli költészete.

Kulturális és sportélet nálunk és más országokban. Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok - Sportágak, extrém sportok. Férfi és női sport. A szabadidő eltöltése a célországban.	*Informatika*: e-könyvek, médiatudatosság. *Testnevelés és sport*: táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői. *Ének-zene*: népzene, klasszikus zene, popzene. *Dráma és tánc*: a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés. *Vizuális kultúra*: művészi alkotások leírása, értelmezése.
Utazás, turizmus A közlekedés eszközei, lehetőségei; A kerékpáros közlekedés – „nyaralás kerékpáron” Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai. Turisztikai célpontok, látnivalók, nevezetességek a célországokban. Nyaralási ajánlatok. Szállástípusok. Célnyelvi és más kultúrák. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazás a családdal és a barátokkal.	*Technika, életvitel és gyakorlat*: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. *Földrajz*: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.
Tudomány és technika A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika*: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. *Informatika*: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt

	infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.
Gazdaság és pénzügyek A mobiltelefonálás és következményei - adósságok Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás Üzleti világ, fogyasztás, reklámok – márkás termékek	*Technika, életvitel és gyakorlat*: család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. *Matematika*: alapműveletek, grafikonok értelmezése. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezsi, zsebpénz.

A 11.évfolyamtól a kommunikációs eszközökben illetve a fogalomkörökben már csak minimális új ismeret kerül elő. Ezen évfolyamtól kezdve inkább a gyakorláson, ismétlésen, szókincsbővítésen és készségfejlesztésen (alkalmazáson, árnyaltabb kifejezéseken) van a hangsúly.

KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK A 11. ÉVFOLYAMRA

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Szóbeli üdvözletküldés	Viele Grüße an Petra.
Személyes levél – boríték **Beszámoló** **Állásfoglalás levélben – olvasói levél** Hirdetésekre válasz Hivatalos levél - **Panaszlevél**	
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Félelem, aggodalom	Ich habe Angst, dass...
Elégedettség, elégedetlenség	Im Gegensatz zu früher…; Das mag ich nicht besonders
Remény	Ich hoffe,...
Bánat, elkeseredés	Ich bin traurig, weil...
Bosszúság	Das ärgert mich sehr.
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	

Akarat, kívánság, képesség	Also, mich interessiert besonders…, weil Ich möchte... / Ich hätte gern...
Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Was meinst du dazu? - Ich glaube... / Meiner Meinung nach...
Szándék, terv	Ich habe vor,...
Érzelmek kifejezésének árnyaltabb eszközei (érdeklődés, érdektelenség)	Ich interessiere mich für Sport. – Dafür habe ich keine Interesse. Das finde ich langweilig.
Kritika, szemrehányás	Das war nicht nett von dir. / Warum hast du nicht angerufen?
Egyetértés, egyet nem értés	Einverstanden. / Ich bin dafür / dagegen.
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Dolgok, események leírása	Am Wochenende machte ich... Als ich ….
Válaszadás elutasítása	Ich kann Ihre Frage nicht beantworten
Emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) an ...
Indoklás (ok, cél)	Ich kann nicht kommen, weil... / Ich helfe dir, damit ...
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Segítségkérés és arra reagálás	Kannst du mir helfen? - Natürlich.
Segítség felajánlása és arra reagálás	Was kann ich für dich tun? - Danke, es geht schon.
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Félbeszakítás	Darf ich Sie kurz unterbrechen?
Körülírás	Das ist ein Gerät, mit dem man...
Példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist...
Beszélgetés lezárása	Wir können darüber ein anderes Mal sprechen.

FOGALOMKÖRÖK A 11. ÉVFOLYAMRA

Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	múltidejűség,	Präteritum Perfekt Plusquamperfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule. Ich habe ein Eis gegessen. Ich hatte ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur I.	Morgen werde ich schwimmen
	vonzatos igék		
	szenvedő szerkezet	Passiv (alle Formen)	Sie werden am Flughafen abgeholt.
	kölcsönösség	**reziproke Verben** ***einander***	Wo habt ihr euch/**einander** kennen gelernt?
Birtoklás kifejezése			
		Genitiv	
Térbeli viszonyok			
	Hol? Hová?	Lokale Präpositionen	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.

Időbeli viszonyok			
	időtartam	seit; seitdem; bis	
	események sorrendisége		als, bevor, bis, nachdem, seit, während, wenn
Minőségi viszonyok			
	melléknév Főnévként használt melléknevek		
		Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklination)	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch
		derselbe, dieselbe, dasselbe; der/die/das gleiche	*Sie haben beide denselben Namen.*
Modalitás			
	feltételesség	***Konjunktiv Präteritum*** Konjunktiv Plusquamperfekt	***käme;*** wäre gekommen ***gäbe;*** hätte gegeben
Esetviszonyok			
		Pronominaladverbien	Worauf? darauf Auf wen? auf sie
Logikai viszonyok			
	alá- és mellérendelések	Kausalsatz Finalsatz Konzessivsatz Relativsatz	denn/weil; deshalb; darum; deswegen damit; um…zu obwohl; trotzdem
Szövegösszetartó eszközök			
	kötőszavak		und/oder/aber/denn wenn – als; während – bevor - nachdem
			(ohne, während)
	névmások	Personalpronomen; Reflexivpronomen	ich-mich
			man
		Relativpronomen	
Függő beszéd	*jelen időben*		*Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.* *Er wusste, woher der Zug kam*
Szóképzés	*mellékneveknél, főneveknél és igéknél*	összetétellel	
Egyebek			***ander-, anders - verschieden***

TÉMAKÖRÖK A 12. ÉVFOLYAMRA

A 11. évfolyam végére a tanulók nyelvi szintje B1, azaz megfelel a középszintű érettségi vizsga követelményeinek. Azon tanulóink számára, akik emelt szintű érettségit szeretnének tenni, lehetőséget biztosítunk erre. Így a témakörök, kommunikációs eszközök illetve a fogalomköröknél az érettségi követelmények szerepelnek.

VIZSGASZINTEK		
Középszint	**Emelt szint**	**Kapcsolódási pontok**
1. Személyes vonatkozások, család *- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)* *- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők* *- Személyes tervek*	*- Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése* *- A család szerepe az egyén és a társadalom életében*	*Technika, életvitel és gyakorlat:* család és háztartás. *Etika:* önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor öregkor, családi élet
2. Ember és társadalom **(***Gazdaság és pénzügyek)* *- A másik ember külső és belső jellemzése* *- Baráti kör* *- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel* *- Női és férfiszerepek* *- Ünnepek, családi ünnepek* *- Öltözködés, divat* *- Vásárlás, szolgáltatások (posta)* *- Hasonlóságok és különbségek az emberek között*	- Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság, szerelmi bánat) - Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése; szépségideál *- Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése* *- Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében* *- Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése* - A fogyasztói társadalom, reklámok. A reklámok előnyei és hátrányai. -Zsebpénz - Adósságkezelés. - Társadalmi viselkedésformák tolerancia a fogyatékkal élőkkel szemben; integráció - A fiatalok helyzete a modern társadalomban. A fiatalok nálunk és a célországban. A fiatalok jogai, lehetőségei, kötelezettségei. Viselkedési normák. - Fogyasztás. Vásár fiataloknak. Vásárlás, szolgáltatások.	*Etika:* társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés, fogyatékkal élők, szegények és gazdagok. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:* a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz. *Technika, életvitel és gyakorlat:* tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek. *Biológia-egészségtan:* biotermékek. *Matematika:* alapműveletek, grafikonok értelmezése.
3. Környezetünk	- A lakóhely és környéke fejlődésének problémái	*Technika, életvitel és gyakorlat*: fenntarthatóság, környezettudatosság

- *Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)* - *A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek* - A városi és a vidéki élet összehasonlítása - *Növények és állatok a környezetünkben* - Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért*?* - *Időjárás*	- A természet és az ember harmóniája - A környezetvédelem lehetőségei és problémái - Környezeti problémák napjainkban, a környezetszennyezés. A globális éghajlatváltozás és következményei. - Spórolás az energiával. Fiatalok és környezetvédelem. Környezetvédő szervezetek, akciók. Környezetvédelmi aktivisták. (Greenpeace)	otthon és a lakókörnyezetben, víz- és energia-takarékosság, újrahasznosítás. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:* lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom. *Biológia-egészségtan*: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége. *Földrajz:* településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei, pl. az éhezés és a szegénység okai.
4. Az iskola - *Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)* - *Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka* - *A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága* - *Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok*	- *Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban* - *Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban* - Vita az iskolában –tanári szemmel – Mediáció	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás. *Informatika:* digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.
5. A munka világa - *Diákmunka, nyári munkavállalás*	- *A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban,* divatszakmák	*Technika, életvitel és gyakorlat*: testi és lelki egészség, balesetek

- Pályaválasztás, *továbbtanulás vagy munkába állás*		megelőzése, egészséges ételek. *Biológia-egészségtan*: testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. *Testnevelés és sport*: a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.
6. Életmód *- Napirend, időbeosztás* *- Az egészséges életmód (a* helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, *testápolás)* *- Étkezési szokások a családban* *- Ételek, kedvenc ételek* *- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben* *- Gyakori betegségek, sérülések, baleset* *- Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)*	*- Az étkezési szokások hazánkban és más országokban* *- Ételspecialitások hazánkban és más országokban* *- A kulturált étkezés feltételei, fontossága* - Fogyókúra és az egészség - A szenvedélybetegségek (alkohol, dohányzás, drog) - A gyógyítás egyéb módjai - Plasztikai sebészet	*Technika, életvitel és gyakorlat:* testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek. *Biológia-egészségtan:* testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély. *Testnevelés és sport:* a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás *- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik* *- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.* *- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport* - Olvasás**,** *rádió,* tévé, *videó, számítógép, internet* **-** Kulturális események	- A szabadidő jelentősége az ember életében - A művészet szerepe a mindennapokban *- Szabadidősport, élsport,* veszélyes sportok *- A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai* - Irodalom, könyvek. Olvasási szokások. Irodalmi művek fiataloknak (Ifjúsági könyvek). Hangoskönyvek.	*Földrajz:* más népek kultúrái. *Magyar nyelv és irodalom:* rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete. *Informatika:* e-könyvek, médiatudatosság. *Testnevelés és sport:* táncok, népi játékok, a sport és olimpia története,

	- Fantázia és valóság. Filmek, forgatókönyvek. Fiatal filmkészítők - A sorozatok sikerének okai. Színészek, sztárok. Hírnév és siker.	példaképek szerepe, sportágak jellemzői. *Ének-zene*: népzene, klasszikus zene, popzene. *Dráma és tánc:* a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái. *Vizuális kultúra:* művészi alkotások leírása, értelmezése.
8. Utazás, turizmus *- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés* *- Nyaralás itthon, illetve külföldön* *- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése - Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai* **-** Berlin történelme	- A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra - Az idegenforgalom jelentősége	*Technika, életvitel és gyakorlat*: közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben. *Földrajz*: a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői. *Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek;*
9. Tudomány és technika *- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés* *- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben*	- A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre – a jövő	*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika*: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. *Informatika:* számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az

		elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.

KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK A 12. ÉVFOLYAMRA

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Megszólítás és arra reagálás	Hallo! / Entschuldigung! / Herr Krause! - Ja, bitte!
Köszönés, elköszönés és arra reagálás	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
Bemutatkozás, bemutatás és ezekre reagálás	Ich heiße / Ich bin… Ich komme aus… Er heißt… Das ist mein Freund …..
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás	Hallo! / Ja, bitte? / (Hier) Kaufmann. - Ich möchte Herrn Müller sprechen. - Auf Wiederhören
Köszönet és arra reagálás	Danke. - Bitte
Megszólítás	Entschuldigung, Verzeihung
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir? Was fehlt dir? Ich habe Halsschmerzen.
Bocsánatkérés, engesztelés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum…! Danke. Fröhliche Weihnachten. Gute Besserung!
Szóbeli üdvözletküldés	Viele Grüße an Petra.
Levélben megszólítás, elbúcsúzás	Lieber Manfred,... / Sehr geehrte Damen und Herren,... Herzliche Grüße / Mit freundlichen Grüßen
2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Hála	
Sajnálkozás, csalódottság	Es tut mir Leid! So ein Pech!
Öröm	Ich freue mich, dass…/ Toll!
Elégedettség, elégedetlenség	Es ist prima.. Schade, dass…
Csodálkozás	Oh, das ist aber schön!
Remény	Ich hoffe, du kannst kommen!
Félelem, aggodalom	Ich habe Angst, dass...
Bánat, elkeseredés	Schade, dass… Ich bin traurig, weil...
Bosszúság	Das ist aber schlimm! Wie peinlich! Das gibt's doch nicht! Das ärgert mich sehr
Együttérzés	Ich habe Angst, dass...
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	

Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Magst du….. ? Ja. Meiner Meinung nach ist die Aufgabe zu schwer.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
Egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Das stimmt aber nicht! Er hat Recht.
Helyeslés, rosszallás	Ich finde das (nicht) gut.
Ellenvetés, visszautasítása	Das stimmt nicht. / Doch! / Sie haben nicht Recht.
Elismerés kifejezése, dicséret és arra reagálás	Das ist toll. / Das hast du wirklich gut gemacht. / Der Fisch schmeckt phantastisch. - Danke.
Közömbösség	Das ist mir egal.
Tetszés, nemtetszés Érdeklődés tetszés, nemtetszés iránt és arra reagálás	Das finde ich gut / blöd/ toll! Wie findest du….?
Ígéret	Ich mache das schon!
Akarat, szándék, terv	Ich will / werde schnell abwaschen. Wollen wir…?
Kívánság, óhaj	Ich möchte... / Ich hätte gern...
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség	Ich kann... / Ich muss... / Ich darf... / Ich soll...
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich veiß (nicht) genau, ...
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, illetve érdeklődés ezek iránt	Ich mag (keinen) Salat. / Ich lese gern. - Was machst du am liebsten?
Érzelmek kifejezésének eszközei Dicséret, kritika Tárgyak, események, jelenségek értékelése és arra való reagálás	Toll! Echt! Blödsinn! Das passt (nicht) Das wäre nicht nötig.
Csodálkozás, együttérzés kifejezése	Wirklich? Nicht zu glauben! Stell dir mal vor!
Összehasonlítás	Das finde ich interessant/seltsam. Bei uns gibt es auch/ nicht. Bei uns ist das genauso/anders.
Reklamáció	Die Suppe ist zu kalt.
Tanácsadás és arra reagálás	Fragen Sie nach! / Man sollte../
Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Was meinst du dazu? - Ich glaube... / Meiner Meinung nach...
Szándék, terv	Ich habe vor,...
Érzelmek kifejezésének árnyaltabb eszközei (érdeklődés, érdektelenség)	Ich interessiere mich für Sport. – Dafür habe ich keine Interesse. Das finde ich langweilig.
Kritika, szemrehányás	Das war nicht nett von dir. / Warum hast du nicht angerufen?
Egyetértés, egyet nem értés	Einverstanden. / Ich bin dafür / dagegen.
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist mein Bruder.… Meine Mutter ist schön.
Események leírása	Zuerst erreichten wir den Berg, dann sind wir hochgestiegen, und zum Schluss haben wir die Burg besichtigt.
Információkérés, információadás (személyre vonatkozó információk)	Wie ist das Zimmer? Prima. /Wie alt bist du? 12. Können Sie mir bitte sagen….? Wie heißen Sie? Woher kommen Sie? Ich interessiere mich für….

Igenlő vagy nemleges válasz árnyalt kifejezései	ja, nein, nicht, kein, doch Ich habe kein Geld. Doch, ich spiele auch!
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht). Ich habe keine Ahnung.
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht.
Ismerés, nem ismerés	
Dolgok, események leírása	Am Wochenende machte ich... Als ich ….
Válaszadás elutasítása	Ich kann Ihre Frage nicht beantworten
Emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) an ...
Indoklás (ok, cél)	Ich kann nicht kommen, weil... / Ich helfe dir, damit ...
Feltételezés	Vielleicht...
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Kérés, kívánság	Ein Buch, bitte! Gibst du mir ein Buch, bitte?
Tiltás, felszólítás	Öffne die Tür, bitte! Kommt spielen!
Javaslat és arra reagálás (egyetértés, egyet nem értés) kifejezésének árnyaltabb eszközei	Möchtest du einen Tee? Ja, gerne! Können wir gehen?
Meghívás és arra reagálás (szóban és írásban) Termine vereinbaren	Kommst du? Ja. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.
Felszólítás, tiltás, parancs	Öffne (doch) bitte die Tür. / Schreib noch nicht.
Rendelés	Wir möchten bestellen. / Bringen Sie mir bitte einen Kaffee.
Javaslat és arra reagálás	Gehen wir morgen tanzen? - Einverstanden.
Kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.
Figyelmeztetés	
Reklamálás	Entschuldigung ich habe ein Problem
Tanácskérés és adás	Du sollst….
Engedély kérése, megadása, megtagadása	Darf ich...? - Bitte sehr! / Nein, das ist hier verboten.
Ajánlás és arra reagálás	Darf ich dir ……empfehlen?
Segítség felajánlása, és arra reagálás	Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte? Sag es noch einmal!
Nem értés	Ich verstehe nicht.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.
Felkérés lassúbb, hangosabb beszédre	Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?
Félbeszakítás	Darf ich Sie kurz unterbrechen?
Körülírás	Das ist ein Gerät, mit dem man...
Megerősítés, igazolás	Das ist wahr. / Das stimmt.
Példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist...
Beszélési szándék jelzése	Ich möchte noch sagen,...
Téma bevezetése	Ich wollte noch erzählen,.../ Übrigens, ich habe gehört, dass...

Témaváltás	Könnten wir jetzt noch darüber reden, ... / Ich möchte noch etwas sagen.
Beszélgetés lezárása	Wir können darüber ein anderes Mal sprechen.

FOGALOMKÖRÖK A 12. ÉVFOLYAMRA

Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		Präsens mit Vokalwechsel Trennbare Verben	Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.
	múltidejűség,	Präteritum Perfekt Plusquamperfekt	Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule.. Ich habe ein Eis gegessen.
	jövőidejűség	Futur I.	Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.
	visszahatás és kölcsönösség	sich-Verben reziproke Verben	Ich freue mich.
	műveltetés	Lassen (Präsens, Präteritum)	Wir lassen / ließen unsere Nähmaschine reparieren.
	Szenvedő szerkezet (Zustand- und Vorgangspasiv)	Präsens, Perfekt, Präteritum, Plusq. mit Modalverb	Sie werden am Flughafen abgeholt./ Sie müssen am Flughafen abgeholt werden.
	vonzatos igék		
		Funktionsverbgefüge	(eine Reise machen, zur Verfügung stehen)
	folyamatos és befejezett igenevek		Der lesende Junge; das gelesene Buch
		Verben mit zu + Infinitiv	
		Verben mit Infinitiv	hören, sehen, lernen,
Birtoklás kifejezése			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
		von, -s	Peters Vater besucht uns heute. Wessen Vater? Der Vater von Peter!
Térbeli viszonyok			
	irányok, helymeghatározás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten…

			Mein Schreibtisch steht links.
		in, auf, vor, hinter, neben …. (A/D)	Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.
		Präpositionen mit dem Akkusativ	Kommen Sie die Straβe entlang!
		Präpositionen mit dem Dativ	Die Zeitschriften sind bei meiner Freundin.
		Präpositionen mit Genitiv	wegen
Időbeli viszonyok			
	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal monatlich, wöchentlich	Ich spiele oft mit Peter. Ich mache Gymnastik zweimal am Tag. Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.
	időpont	in, um, am, wann? jeder, dieser Jahr, voriger gegen	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin. Er wird gegen acht nach Hause kommen.
	időtartam	Wie lange? von … bis seit	Ich war von 5 bis 6 in der Konditorei. Seit vier Jahren wohne ich in dieser Stadt.
Mennyiségi viszonyok			
	számok	Datum - *Jahr*	eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts viele, wenige	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. Viele meinen, es stimmt nicht!
	sorszámok	erst, viert (Datum)	Der vierte auf dem Foto bin ich.
Minőségi viszonyok			
	melléknév állítmányként	Wie? Prädikat	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
	melléknév, mint jelző	Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklination) Attribut; Apposition	Das ist eine leichte Aufgabe. Ich finde den roten Rock modisch der Junge mit den langen Haaren
	melléknév mint határozószó	Adverb	

	hasonlítás fokozás	so…, wie als	Er ist nicht so groβ, wie mein Bruder. Dieses Auto fährt schneller als ein Mercedes.
	Főnévként használt melléknév	Wer?	der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter
Modalitás		möchte können, wollen müssen, sollen mögen, dürfen	Ich möchte ein Eis. Er kann nicht schwimmen. Ich will nach Hause. Ich mag nicht singen und ich kann auch nicht. Der Kranke darf noch nicht aufstehen.
		Modalverben im Präteritum	Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.
		Brauchen + zu + Inf.	Heute brauchst du nicht mitzukommen.
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt4
	Feltételes mód	Konjunktiv I Konjunktiv II.	Ich würde geben/gäbe/ hätte gegeben
Esetviszonyok			
	Főnevek esetei egyes és többes számban	Nominativ, Akkusativ Dativ Genitiv	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. Er gibt seinem Freund die Hand. Die Tür des Zimmers führt in den Garten.
Logikai viszonyok			
		Konjunktoren	und, oder..
		Subjunktoren	dass, wenn, weil,..
		Doppelkonjunk.	weder... noch, je... desto
	alárendelések	Kausalsatz Objektsatz Subjektsatz Temporalsatz Fragesatz: direkt indirekt	Wir sind müde, weil wir heute sehr viel gelernt haben. Ich weiss (nicht) dass (ob) dir das schon klar ist. Es ist schön, hier zu sein. Als ich jung war, konnte ich noch viel mehr Eis essen. Immer wenn ich hier bin, gehe ich ins Schwimmbad. Kommst du? Ich habe gefragt, ob….

		Relativsatz Konzessivsatz Komparativsatz Konzessivsatz Temporalsatz Finalsatz (um+zu+Infinitiv) Modalsatz Der indirekte Satz: Prädikat im Indikativ	 obwohl als, wie Ich bin ins Kino gekommen, um den neuen Film anzuschauen. ohne dass, als ob Er fragt, wo du darst
	feltételesség	Konditionalsatz (Indikativ) Präsens Konditionalsatz mit „würde” Wäre, hätte	Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster. Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?
Szövegösszetartó eszközök			
	névmások	Personalpronomen Possesivpronomen Demonstrativpron. Interrogativpron. Relativpronomen Reflexivpronomen Reziprokpronomen	ich, mich, mir, dir mein, derselbe, dieselbe, dasselbe wer, was, wie.. der, welcher, wo.. sich.. sich, einander..
		Indefinitpronomen undeklinierbar deklinierbar	 man, etwas, nichts.. einer, keiner ..
	személytelenség	es	Es ist warm. Es schneit. Es freut mich…
	kötőszók		und/oder/aber/denn das
Függő beszéd	jelen időben		Sie sagte, dass sie heute keine Zeit hat.
Határozószavak			
		Instrumentale Adverbien Finale Adverbien Modifikative Adverbien Graduative Adverbien Direktive Adverbien Frageadverbien	damit, dadurch... dafür, dazu.. anders, ebenso, gern sehr daher, daran.. woher, woran...
	Különböző szavakból képzett főnevek		r Reisende, r Angestellte, r Kranke